Dinamik Bir Yılın Ardından Geleceğe Doğru

Bulgaristan Başmüftüsü
Sayın Dr. Mustafa HACI ile söyleşi

Sayın hocam, arkamızda gerçekten de dinamik bir yıl bırakıyoruz. Bu yıl içinde Müslümanlar diyanetimiz uzun yıllardan beri gösteremediği hayatiyeti ve canlılığı gösterdi, olanca azametiyle doğrularak haklarını aradı. İlk defa geniş çapta vakıf mallarımızı arayıp bulmak, tarihsel camilerimizin ve anıtlarımızın varlığını ispat etmek istedik, eğitim ve öğretim çalışmalarımızı baltalamak isteyenlere karşı geldik, haklarımızı aradık. Bu arada parlamento seçimleri gibi önemli siyasi bir olay da yaşadık. Şimdi bu konular üzerinde birer birer durarak Sizin fikrinizi almama müsaade buyurun.

Vakıf mallarımızı aramak için önceki yıllarda teşebbüste bulunduk ve davalar açmıştık, ancak bu sene davalara bakılmağa başladı ve toplum içinde ilgi uyandırdı. Müslümanlarda olan ilgi gayrimüslimlerdeki ilgiden farklıdır. Müslümanlar vakıf mallarının iadesi demokratik sürecin fiilen vuku bulduğunu ve yalnız müslümanlara değil, bütün vatandaşlar için yararlı olacağına kanaat etmiş iken, bazı çevreler vakıf mallarının devletin elinde kalması ve özellikle devletin malı görünen bazı tarihi camilerin tekrar müslümanlara verilmemesi için mahkemeler önünde protesto ettiler. Elbetteki bu ve buna benzer davranışlar demokrasiyle bağdaşmamaktadır. Dolaysıyla gerçek Avrupa ülkesi olmak istyorsak, bütün vatandaşların haklarını tanımak zorundayız. Devlet erkanlarının bunu herkesten iyi anlamaları gerekmektedir. Bu konuda da sölememiz gereken şudur ki, diğer dinlerin vakıf mallarının tümü veya çoğu iade edilmiştir. Biz, devletin bize verdiği haklardan yararlanmak istiyoruz, kanunları çiğnemek veya her hangi bir imtiyaz istememiz sözkonusu değildir.

Burada devletleştirilmiş bazı tarihi camileri ile alakalı birkaç kelime söylemek gerekir. Demokrasinin başlangıcında bütün camileri almak ve açmak mümkündü, ancak o zaman müslümanlar kendilerinde kapalı camileri açmak için cesaret bulamadılar, veya da camileri açıp tamir edemiyorlardı. Mesela Eski Zağradaki Hamza bey camisini açmışlar ve birkaç zaman ibadete açık kalmış, halbuki imam bulunamadığından tekrar kapanmış. Devletin iddiası ise bu cami çoktan kapanmış ve onda ibadet yapılmamıştır. Bu camiler bir defa ibadet için inşa edilmiştir ve tarih boyunca onlar müslümanlar tarafından onarılmış ve ayakta kalmıştır. Osmanlı döneminden sonra da Bulgaristan devleti bu camilerin tapularını cami encümenlerine vermiştir, ama bugün devlet kendi verdiği tapuları tanımamaktadır. İşte bu camilerin ve diğer vakıf mallarının durumlarını devlet ricali tarafından yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Eğitimi baltalamak isteyenlere cevap vermek meslesine gelince, onlara şunu söylemek istyoruz: Bugünkü sıkıntıların çoğunun veya da tümünün sebebi eğitimin ve özellikle din eğitiminin olmayışıdır. Bulgaristanda

herkes durumundan şikayetçi, ancak içinde bulundukları bunalımdan çıkış yolu dindir. Dolaysıyla toplumun dine bir an önce dönmesi sözkonusudur ve bu ne kadar daha tez olursa o kadar selamet ve refah daha tez gelir.

Giriş kısmında biraz bir açıklama yapmak istediğim için uzun tuttum. İsterseniz burada vakıf mallarımız için verdiğimiz mücadele üzerinde durarak konuya girelim. Nasıl bir niyetle bu işe giriştik ve nereye kadar vardırdık? Vakıf malları konusunda neden bu kadar çok sert direnişle karşılaştık?

2003 yılında Bulgaristanda yeni dinler yasası çıktı. Sözkonusu yasa mucibince bütün dinlerin vakıf mallarının iadesi için on yıl süre verildi. Bu süre 2012 yılın sonunda bitmekte idi. Önümüzde pek fazla seçenekler yoktu. Ya bütün problemleri geri plana bırakıp vakıf malları iadesi için dava açacaktık veya bu hakkımızı kaybedecektik ve dünyada tarih önünde, ahirette de Allah önünde sorumlu kalacaktık. Maalesef, bütün devtleştirilmiş vakıf malları için dava açamadık. Tabi ileri gelen sebeplerden biri maddi imkansızlık, lakin bundan da önemli olan vakıf mallarının büyük bir kısmı ile ilgili tapular ve gereken evraklar yok edilmiş. Bunun en büyük suçlusu komünizm rejimi, lakin bunun yanısıra bazı cami encümenleri de bilerek veya bilmeyerek vakıfların tapularına doğru dürüst sahip çıkmamışlar.

Vakıf mallarıyla alakalı açılan davalar bazı çevreleri rahatsız etmeğe başladı. Bunun çeşitli sebebleri var, ama en önemlisi müslümanlara hak tanımamak ve üzerlerine psikolojik baskıya devam etmektir. Tabi ki burada siyasi çıkarlar da eksik değil. Görüldüğü gibi bazı ırkçı partiler mahkemeler önünde seçim kampanyaları yaptılar.

Adliye kurumlarından adilâne çözümler beklerken onların birçok yerlerde milliyetçi güçler tarafından organize edilen kalabalıkların baskısı altında çalışmak zorunda kaldıklarını gördük. Bu kurumlar dışarıdan yapılan baskıya dayanabildiler mi, dayanamadılar mı?

Bütün mahkemeleri bir çizgi altında saymak doğru olmaz. Bazı yerlerde, meselâ, Burgas mahkemesi gibi sözkonusu olan protestoculara dikkat çevirmeyip adaletli davrandılar, Filbe mahkemesi de keza, ancak hakimlerin çoğu protesto gruplarından etkilendiler ve gayri adil kararlar verdiler.

Bölge müftülüklerimiz her yıl Kur'ân kursları teşkilâtlandırmaya özen gösteriyor. Fakat bazı yerlerde bu kursların formal geçtiği de söyleniyor. Yine de yapılan ulusal yarışmalara katılan çocuklarımız başarılarını sergiliyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Kur'ân kurslarının amacı genç neslimize dini bilgiler vermek, onlara güzel ahlakı öğretmek ve uygulatmaktır. Bu nedeniyle Kur'ân kurslarının formal olması mümkün değildir, lâkin bazı yerlerde verilen bilgiler yeterli olmamış olabilir. Bunun sebebi organizasyonun zayıf olması da olabilir, fakat asıl sebep Kur'ân kursları hocalarının bilgilerinin yetersiz olması veya da ders metodlarının en uygunu seçilmemesidir. Sonuç itibariyle maksad hasıl olur, çünkü en önemli hedefimiz çocuklarımızın camiye gitmeleri ve ibadet etmelerine alıştırmaktır. Yarışların amaçları da çocukları teşvik etmek ve Kuran kurslarına iştirak etmeyen akranlarına örnek olmalıdır.

Bunca dinamik olaylar karşısında bazı bölge müftülerimiz lâkayt kalmayı tercih ettiler. Ellerine kalem alıp bu konularda fikir beyan etmekten çekindiler. Neden acaba?

Herkesin özel çalışma uslübü olması çok normaldir. Bazıları müslümanlara vaaz ve nasihata daha çok önem veriyorlar, bazılar da yazmak ve teknik imkanları kullanmak suretiyle müslümanlara ulaşmayı uygun görmektedirler. Unutmamak gerekir ki,

Kırcalide Medrese binası vakıf mallarımızdan biri.

bazı müslümanlar da devletin takibatından rahatsız olmaktadırlar, çünkü Pazarcık mahkemesinde yargılanan din adamlarının büyük çoğunluğu müftülük personelidir. Ve maalesef, o mahkeme olayı halâ bitmiş değildir.

Artık yirmi yılı aşkın bir zamandır üç adet dini lisemiz ve bir Yüksek İslâm Enstitümüz var. Bu kurumlarımızla gerçekten de övünüyoruz. Momçilgrattaki okulumzdan sonra Şumendeki NÜVVAP okulu da yeni, modern binasına kavuştu. Siz, bu okullarımızda eğitim ve öğretimin durumu hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Bu okullarımızda müsbet istikamette değişiklikler çok bariz bir şekilde görünmektedir. Meselâ bu sene de imam hatip liselerimizde teveccüh (yönelme) daha büyüktür. Elbette ki, daha güzel olabilir ve bu konuda yapılacak daha çok işlerimiz var. Ancak unutmamak lazım ki, eğitim müesseselerini geliştirmek bir süreçtir. Bu nedenle orada büyük değişikliklerin birden vuku bulmasından ziyade devamlı olması önemlidir.

Devlet okullarında din dersleri okutulması konusunda zorluklar yaşandığını biliyoruz. Acaba bu zorluklar neden ileri geliyor ve nasıl aşılabilirler?

Devlet okullarında okutulan dersler son derece önem taşıyor. Yaşıdığmız toplumun kurtuluşu din eğitimine bağlıdır diye yukarıda söyledim. Bu gerçeği herkes ve özellikle siyasetçilerin anlamaları gerekyor. Maalesef, birçok meseleler gibi okullardaki din eğitimi de ticaret oldu. Bazı okul müdürleri kendilerine yakın olan öğretmenlere yeterince ders oluşturup maaşları düzgün olabilmeleri için, öğrencilere din dersleri değil de beden eğitimi veya başka dersler seçtiriyorlar. Kısaca toplumumuzun okullarda okutulan din derslerinin önemini anlaması ve elinden geleni yapması lâzım.

Başmüftülüğümüz dini konularda duyulan bilgi ihtiyacını karşılamak amacıyla değerli kitaplar yayınlıyor. Bu çalışmalarla ilgili fikriniz nedir? Daha neler yapılabilir?

Bu konuda da hem Başmüftülük tarafından hem de bütün Müslümanlar tarafından atılacak adımlar var. Sayı bakımından Başmüftülüğün yayımladığı kitaplar az değil, ancak şu andan itibaren topluma daha faydalı olacak kitapları seçip yayımlamak gerekmektedir. Başka bir deyimle şu ana kadar yayımlanan kitaplar İslamın esaslarıyla alakalı kitaplar, ama şu andan itibaren hadis, tefsir, İslam düşüncesiyle alakalı kitaplara geçmemiz lazım. Müslümanların yapacağı yardım ise Başmüftülük tarafından yayımlanan kitapları herkese ulaştırmak, okumak ve herkese tavsiye etmektir.

Son olarak "168 SAAT" gazetesinde yayınlanan bir yazı Şumen yöresinde radikal islâmcıların yuvalandıklarını ve buralarda İslâm Devletine asker hazırladıklarını yazdılar. Bu aşikâr iftira ve bühtanlardan başka NÜVVAP okulu ve "N. Hikmet" okuma evinde aramalar yaptıklarını yazdılar. Bu konularda neler söyleyebilirsiniz?

Maalesef, bu olaylar bugün bir Avrupa Birliği üyesi olan Bulgaristanda vuku buluyor. Bunun tamamen iftira olduğunu herkes bilmekle birlikte neredeyse bu tür iftiraların önüne durmak için kendimizden başka kimseyi göremiyoruz. Üstelikle siyasi hamle olduğu için birçok insanlar itiraz etmekten korkmaktadırlar.

Aralık ayı sonunda ve Ocak ayı başında bir zamanki totaliter devletin giriştiği soyadönüş sürecinin başlatılmasının 30-cu yılı tamam oluyor. Pek çok acı sahnelere mal olan bu asimilasyon deneyimini hatırlarken Müslüman insanlarımıza vereceğiniz mesaj ne olacaktır?

Bence Bulgaristanda asimilasyon politikası 30 yıl önce başlamadı. Bunun tarihi çok daha önce başlamıştır. Ancak 1984 yılında Kırcaali ve Deliormandaki Türklerin isimlerini değiştirmeye başladıkları zaman herkes bu sinsi politikayı anladı. Dolaysıyla bu tarih aynı zamanda direnişin güçlenme tarihidir. Bu tarihleri unutmamak gerekir ki, benzer olaylar tekrarlanmasın, asimilasyon politikası tekrarlanmasın, bitti ise tabi.

Sayın Başmüftümüz, verdiğiniz değerli bilgiler için okuyucularımız adına Sizlere teşekkür eder, gelecek yıllar içinde de sebat ve gayretle çalışmanızı dilerim.

Teşekkür ederim. Ben de Size ve Müslümanlar dergisinin okuyucularına uzun ömürler, sağlık ve afiyet dilerim ve dergimizin herkese ulaşması için ellerinden geleni yapmalarını istirham ederim.

Bize Örnek ve Öncülük Eden Büyüklerimize şükran ve minnet borçluyuz

Yeni Yıl önünde emektar din görevlimiz Sayın Basri Pehlivan'la konuştuk

Sayın hocam, başlarken birkaç cümleyle kendinizi tanıtır mısınız?

Hay, hay efendim! Çok sevdiğim bu derginin okuyucularını Allahın selâmıyla selâmlıyorum. Bendeniz 1967 yılında Kırcaalinin Koşukavak ilçesine bağlı Paşintsi (Pehlivanlar) köyünde dünyaya gelmiş, Sofya Yüksek İslam Enstitüsü mezunu olup, Başmüftülükte sosyal faliyetler alanında görevli bir kardeşinizim-Rabbim layık kılsın, inşaallah! Hasbel kader, Başmüftülük sisteminde çalışmam 1990 yılı başında Plevne camisine imam olarak atanmamla başladı. Aynı yıl içinde Sofya camisine tayin edildim. 1993 yılında yeni açılan Plevne müftülüğünde bölge müftüsü olarak vazifeye devam ettim. Daha sonraki yıllarda 1999'dan 2005 yılına kadar da Başmüftü vekili olarak dönemin Başmüftülerine nacizane yardımcı olmaya çalıştım. 2005- 2009 yılları arasında Yüksek İslam Şurası başkanlığı görevinde bulundum. İki çocuklu ailemle Sofya da ikamet etmekteyim.

Sn. Hocam, denilebilir ki, sizler demokrasi yıllarında ortaya atılarak müslüman topluluğumuzun var olup gelişmesi için emek verdiniz. Sizin yetiştiğiniz yıllarda okullarda din dersi diye bir şey okutulmuyordu. Sizde bu din ve dine hizmet duygusu nereden geliyor?

Eyvallah, iltifat ediyorsunuz, Cenab-ı Hak hüsn-ü takdirinize uygun kılsın! Rabbime hamd ediyorum ve O'nun bu istihdamından kendimi çok nasipli hissediyorum. Siz de takdir edersiniz ki, bütün baskı ve kısıtlamalara rağmen, bizim insanımız dinini ve adetlerini yaşamak ve yaşatmak uğruna çok zorluklara katlanmış, olağanüstü gayret göstermiştir. İşte, benim doğup büyüdüğüm köy ve o civarlarda manevi değerlerimize olan hassasiyeti küçük yaşta görme, hissetme ve yaşama fırsatı yakalanabiliyormuş demek. Yasaklar ve baskılar çoğaldıkça, aileler içerisinde muhafazakar bir yaşam sürdürme çabaları da o kadar bir önem kazanıyordu. Evlerde Allahtan, peygamberden, Kurandan, dinden, imandan, haramdan, helalden, ahlaktan bahsedilmesini tamamen engeleyemezlerdi, tabi. Bu değerlerin ve güzelliklerin var olduğu ve yaşandığı ortamlarda gönüllerde ve zihinlerde güzel duygular uyanmaz mı, iz kalmaz mı? İz bırakanların rahmetini Allah bol eylesin! Kur'an okumayı rahmetli dedemden öğrendim, ama bir gün imamlık yaparım, müftülükte çalışırım diye aklımın ucundan dahi geçmemişti, o günün şartlarında zaten imkanı da yoktu. Allahın takdiri öyle cereyan etti, Türkiye vizesi almaya giderken Sofya yakınlarında geçirdiğim trafik kazası, Bulgaristanda kalmama sebep olduğu gibi, mesleki anlamda da hayatımda dönüm noktası oldu. Hastaneden çıktığım gün Sofya camisinde gördüğüm yeni mushafı Başmüftülükten alabileciğimi öğrenince, hemen müftülüğe koştuğumu dünkü gibi hatırlıyorum. O zaman Başmüftü olan Gencev, mushaftan okuduğumu öğrenince, imamsız kalan Plevne camisinde imamlık görevini israrla tek-

lif etmesi üzere, bir süre sonra bu mübarek vazifeyi üstlenerek sorunuzdaki hizmet kervanına dahil oldum.

Uzun yıllar imamlık, bölge müftülüğü, Yüksek Din Konseyi başkanlığı yaptınız. Tek sözle merdiven merdiven yükseldiniz, insanlarımızın hayatını tanıdınız. Memleketimizde müslüman insanların ne derece ateizmin etkisi altında kaldıklarını anlatabilirmisiniz?

Malüm, mensubu bulunduğumuz müsluman topluluğu ağır ve acılı dönemler yaşadı, derin yaralar aldı, hala kendini toparlayamıyor. Uzun yıllar süren sindirme ve yozlaştırma politikasının etkilerinden, maalesef, tamamen sıyırılamadık. Demokrasinin tanıdığı imkanlardan gereği gibi istifade edememekteyiz gibi geliyor bana. Ülke genelinde cami ve cemaata olan rağbetin düşük olduğu gözlemlenmekte, geniş bir kesimin gerçek anlamda diniyle pek ilgilendiğini söyleyemeyiz, artık buna geçmişteki yasaklı yılları bahane göstermek çok anlamsız. Yıllarca camilerimizin kapalı olduğu, açık olanlara da kapısından giremeyince pencerelerden girdiğimizi hatırlatıyorum. O zorlu günlerde ibadetinden taviz vermeyerek bize örnek ve öncülük eden büyüklerimize şükran ve minnet borçluyuz. Aynı ruh ve heyecanla dini değerlerimizi yaşayarak hayatımızı anlamlandırmayı arzu ediyorum. Aslında, günümüzde de dini olan herşeyi öcü gibi göstermeye çalışan çevreler yok değil. Dini duyguların rencide edildiği bir dünyada yaşıyoruz. Dolayısıyla, kendimize gelme zamanı geçti, geçiyor. İnanç, ahlak ve toplum değerlerimize sahip çıkmazsak, dünyada ve ahirette bunun hesabını veremeyiz.

Özellikle memleketimizin Vidin, Montana, Pleven, Tırnovo vs. gibi bazı yörelerinde İslamiyetin etkisi oldukça azalmış. Buralarda insanlarımızı yeniden kazanabilmek için nasıl çalışmalıyız?

Memnuniyetle, şunu paylaşalım, meslek hayatıma Plevne camisinden başladığımı söylemiştim, daha sonraki yıllarda Plevne müftülüğü açılınca, ne hikmetse bölgeye yine beni layık gördüler, hatıralarımı canlandıran bu soru için çok teşekkür ederim. Kocabalkan eteklerinden Tuna nehrine kadar uzanan bu yerleşim yerlerinin çoğunda cami olmaması bu bölge müslümanlarının en büyük dezavantajlarından olduğunu düşünüyorum. Cami bir İslam şiarıdır, aynı zamanda camiler namaz kılma yerleri olmakla birlikte, kültürümüzde iyi ve kötü günlerde acının sevincin paylaşıldığı yerlerdir. Milli ve dini kimliğimizi geliştirmede çok büyük önem arzeder. Camilerin, dağılmış yürekleri topladığını düşünürsek, bu ahalinin yüz küsur senedir ne mahrumiyetler yaşadığını anlarız. Bu itibarla, acil ihtiyaç ve talep olan yerlerde cami yapımını desteklemeli. Oralarda görevlendirilen imam ve vaiz kardeşlerimizle özel ilgilenmenin kendilerine güven kazandıracağı kanaatindeyim. Dindar kimlikleriyle temayüz etmiş (seçilmiş) örnek şahsiyetli arkadaşlar çevreleriyle iyi ilişkiler kurmakla başarılı hizmet götüreceklerdir. Kutsal din hizmetini yürüten kardeşlerimiz iyi bilirler, kardeşçe bir yaklaşımla insanlarımızın gönlünü kazanıverirler, zaten Gönül Medeniyetinin çocuklarına da bu yakışır- Allah hizmetlerini ali eylesin!

Son bir iki yıl içinde vakıflarımızı elde edebilmek için mücadeleye giriştik. Başarılı olabildik mi? Olamadıysak neden olamadık?

Şöyle ifade edeyim, zamanında gaspedilen vakıf mallarının iadesi yeni dönemde sürekli Başmüftülüğün gündeminde var olmuştur. Ne yazık ki, bu süreç değişik sebeplerden do-

Şumende Ulusal Kur'ân yarışması katılımcıları ve din adamlarımız

layı inişli çıkışlı sürmüştür. Hukuk ve yasalar çerçevesindeki mücadelemiz adil olmayan yargı kararlarıyla, spekulasyonlarla, boş vaatlerle kasıtlı çevrelerce sürekli sekteye uğratılmaya çalışılmıştır. Gencev'in zamanında satılan vakıf malları için açılan davalar ya takipsizlikle sonuçlandı ya da aleyhimize karar verildi. Kırcaali medresesi gibi bazı vakıfların idari tasarrufla iade edebilme fırsatlarını kaçırdık. Belki çok açık paylaşamamış olabilirim, ancak bazı muşahhas olaylardan yola çıkarak, bilinçli veya bilinçsiz hatalı uygulamalar ve vurdumduymazlıklar olduğunu belirtmekte fayda görüyorum. Allah vakıflar konusunda hepimize hassas davranmayı nasip etsin! Şu anki durum için bana birşeyler söylemek düşmez, görevli arkadaşlar ciddi çaba içerisinde olduklarını söylüyorlar. Hatırlayacağınız gibi, Karlovo, Köstendil v.s. protesto gösterilerinde, ahlak sınırını zorlayan söylemler ve hatta tehditlerle bu haklı davamız garip bir noktaya getirilmek istendi. Sanki bu topraklarda hiç müslüman yokmuşta, şimdi onlardan onların olan birşeyi almak istermişiz gibi paranoyakça tavırlar sergilendi. Sonuçta bunlar bizim mabetlerimizdir, er veya geç, sağduyu sahibi ve insanlıktan nasibini alan herkes bunu kabullenecektir, resmi kurumların da sorumluluk ve duyarlılığı ile adadalet yerini bulacaktır hesap ediyorum.

Razgrat, Şumen, Sofya camileri iskelelerle ayakta duruyor. Razgratta İbrahim Paşa camisi benim bildiğim geçen asrın ortalarından beri onarım bekliyor. Birçok camilerimizin durumu böyle. Kimilerine-Köstendil ve Samokovtaki gibi devlet el koymuş, kimileri yıkılmaya yüztutmuş. Sizce ne yapılmalı?

Bir bakıma, bu cevabı içinde

Razgratta İbrahim Paşa camisi

bir soru - devletin el koymuş olması. Ecdat yadigarı bu mabetlerimizin durumu çok üzücü ve utanç verici, değil mi? Modern dünyada tarihi eserlere iki elle sahip çıkıldığı bir çağda yaşıyoruz, ülkemizde ise tam tersi!? Biz de niye böyle diye eziklik yaşıyoruz. Sorunun çözümü için başvurduğumuz ilgili kurumların duyarsızlığı ve camilerimize sahip çıkma gayretlerimize yönelik protesto gösterileri, açık söylemek gerekirse, yaşadığımız toplumda dini değerlerimize saygının ve hoşgörünün göstergesidir, birilerinin bize hala ikinci sınıf insan muamelesi yapma sevdasından vazgeçememesindendir. Samokov camisi gibi müzeye çevirilmiş veya ulusal anıt ilan edilmiş olan birçok tarihi camilerimiz esas kullanım amacına aykırı olarak ibadete kapalı olmamalı. Bu kabul edilir birşey değildir. Temennimiz odur ki, her halükârda cami ibadet yeri fonksyonu ifa etmeli ve en yakın zamanda bu ülkenin yetkili kişi ve kurumları engelleri kaldırma erdemini göstermeli. Bu sorunlar çözüme kavuşturulmalı.

Önceleri din adamlarımızın yetişeceği okullarımız yoktu. Şimdi üç adet imam-hatip lisemizle bir Yüksek okulumuz var. Buralarla çağdaş din adamları yetişmesi için çalışılıyor. Bu okullarımızdan çıkan gençlerin birçoğu öğrenimlerine devam ediyor, memleket içinde veya dışında hizmet veriyorlar. Yine de bu okullara aday toplamakta zorluk çekiyoruz. Bunu nasıl açıklarsınız?

Bunu açıklamak zor. Ben eğitimci değilim, paylaştığım düşünce ve görüşlerimde haddimi aşmamaya dikkat edeceğim. Okullarımızda bunu yapan öğretmen kardeşlerimizi kutlarım, öğrencilerimize de yürekten sevgilerimi gönderiyorum. Bizim zamanımızda değil din eğitimi veren okul, dinine bağlılığı veya isminden dolayı diğer okullarda dahi eğitim olanağı kısıtlanıyor, tahsilini zamanında tamamlayamayanlar oldu. Böyle okullarımız olsun diye azmı çırpındık? Allah lütfetti, böyle irfan yuvala-

rımız oldu, bu bizim için büyük mutluluktur. Gönül arzu eder ki, bunun kadr-ü kıymeti bilinsin. Okullarımız geleceğimizin umut kaynağıdır. Bu okullar eğitim seviyesi veren okullardır- fen ve sosyal derslerin de öğretildiği eğitim kurumlarıdır. Mestanlı'nın çehresini değiştiren görkemli yeni okul binasının ardından bu yıl Şumnu Nüvvap Okulu da yeni binasına kavuştu- mübarek olsun!

Büyüklerimiz "kem aletle kemalat olmaz" demişler - inşaallah, yeni ve moderin okul binalarımız, daha geniş imkanlar sağlayarak, eğitimin kalitesine etkisini gösterecektir. Okullarımıza talep noktasında, olayın daha büyük fotoğrafına bakmak lazım, öğrenci kıtlığı ülke çapında hemen hemen bütün okulların sorunudur, hatta üniversiteler böyle bir sorunla karşı karşıya olduğu haberlerini alıyoruz.. Daha nitelikli bir topluluk olabilmemizin yolu eğitimden geçtiğini aklımızdan çıkarmamalı. Dini eğitim kurumlarından mezun olanların istihdam noktasında yaşadıkları sıkıntıların ortadan kalkmasıyla, okullarımıza talep artacaktır. Ayrıca, gerek din görevlilerinin çalışma şartlarının iyileştirilmesi, gerekse mezunlara din kültürü öğretmenliği hakkı tanınması gibi sorunlar halledilmeli, gençlerimizin gözlerindeki ümit ateşini söndürmeye kimsenin hakkı yoktur.

Yeri gelmişken, bir hususu özellikle vurgulamak isterim, devlet okullarında din eğitimi ve kültür dersleri verme uygulaması oldukça yetersiz. İslami din dersinin Türk nufusun yoğun olduğu bölgelerde okutulmaması izah edelecek bir durum değildir. Bunun sebebi ne olursa olsun, olay basite alınacak birşey değildir. Kıymetli ebeveynler, ana-babalar, lütfen, dinin toplum hayatında önemli yer aldığını dikkate alarak, çocuklarımızın yeterli din bilgisi edinmelerine hassasiyet gösterelim, bize düşen inisyatifi gösterelim, vebal altında kalmayalım. Müslüman imajının olumsuzlaştırıldığı ortamda, hayatımızı etkisi altına alan popüler kültürün acımasızlığı karşısında çocuklarımızın din ve ahlak konusunda aydınlatılmalarının önemi bir kat daha artmaktadır. Aidiyet duygusunu yitirmemesi için inancının özünü, değerini ve izzetini iyi bilmelidir, Allah bizi bu izzetten yoksun bırakmasın!

Dünyada bilgi birikiminin her on yılda bir katlandığını söylüyorlar. Bizim din adamlarımız ve müslümanlarımız bu hayret gelişimin neresinde?

Böyle bir tespit sevindirici. Bizim topluluğumuzun bu ölçeğe göre nerde olduğunu farkedebilmek için, Bulgaristan genelindeki gelişmelere bakmak gerekir. Üniversitelerimizde ve bilim alanlarında bizim insanlarımızın oranı göz önüne getirildiğinde, durum hiç te iç açıcı değil gibi. Türk müslüman topluluğu, bu anlamda göç dalgalarından son derece etkilenmiştir, göçlerde, deyim yerindeyse, özellikle cemaatımızın kaymağı mesabesindeki insanlarımızın göç ettirildiği hepimizin malumudur. "OKU" emrine muhatap olan biz, müslümanlar, azınlık halimizle, kendimizi toplumda ifade edebilen ve hakkını savunabilen, sosyal kabul sıkıntısı yaşamayacak bireylerin sayısını arttırmak için fazlasıyla çalışmalıyız. Bilgi ve iletişim çağından nasibimizi almalı ve katkıda bulunmalıyız. Allah bizi aydınlığa çıkarsın!

Müslümanlar topluluğu olarak bir türlü çözüm getiremediğimiz bazı sorunlarla karşı karşıyayız. Bu sorunların bazılarını sayabilir misiniz? Bunlara nasıl çözün getirmeliyiz?

Şuanki görev itibariyle ne yapılması gerektiğini söyleyecek konumda değilim, ama teveccühünüz için teşekkür ederim. Değindiğimiz konularda sorunların bazıları üzerinde durduk. Şöyle bir toparlayacak olursak, acizane benim tavsiyem, müslümanlığımızın kalitesindeki aşınmaları onarmak için elbirliğiyle seferber olmalıyız. Özellikle kültürel anlamdaki asimilasyonu anımsatan etkilere karşı gereken tedbirler alınmalı. Bazı bölgelerde insanlarımıza yönelik yürütülen misyonerlik faliyetlerine zemin olan boşluğu doldurmalı. Son tahlilde kesinlikle karamsar değilim. Takipli bir çalışmayla bütün bunların aşılacağına inanıyorum. Müslüman cemaatının gözü-kulağı mesabesinde olan Başmüftülük bünyesinde çalışanlar ve bu cemaatin ihtiyaç ve beklentilerini idrak edenler bütün imkanları kullanarak, büyük bir özveriyle, hizmet anlayışı içerisinde, evvel Allah herşeyin üstesinden gelecektir. Hepimiz sorumlu davranmak zorundayız, devamlı bir gayret içerisinde bulunmak durumundayız. Hiçbir mazeret başarının yerini tutamaz. Allah bu yolda bizi daim eylesin! Bileceğiz ki, bu yol dosdoğru yoldur, bu istikamette bulundukça özelliğimiz ve güzelliğimiz hep var olacaktır.

Verdiğiniz cevaplar için dergimiz okuyucuları adına teşekkürler ediyorum.

Rica ederim, dergimizin kıymetli okuyucularıyla hasbihal ettik-bu imkanı bahşettiğiniz için ben teşekkür ediyorum! Benim için büyük onur oldu, selam ve saygılarımı sunuyorum. Rabbimize dua edelim, bizi yolunda yürüyenlerden eylesin, bizi imanla süslesin ve hidayete ermiş, dosdoğru yolun rehberleri kılsın, bizi hayır ve takvada yarıştırsın ve son olarak alemlerin Rabbi olan Allaha hamdolsun!

YILLARCA ÖZLENEN BİR EDİNİM

Kırcaali Bölge Müftülüğü Bulgaristan'da bir ilke imza attı. Bugün Kırcaali Merkez Camii'nde düzenlenen açılış töreni ile şehirde İslami Neşriyat Kırtasiyesi hizmete açıldı. Açılış töreni Başmüftülüğün desteğiyle Kırcaali Bölge Müftülüğü tarafından düzenlendi. Törene katılımlarıyla Bulgaristan Müslümanları Başmüftüsü Dr. Mustafa Aliş Hacı, Hak ve Özgürlükler Hareketi (HÖH) Kırcaali Milletvekili Şabanali Ahmet, Kırcaali Bölge Müftüsü Beyhan Mehmet, Haskovo Bölge Müftüsü Basri Eminefendi, Krumovgrat Bölge Müftüsü Nasuf Nasuf onurlandırdılar.

Ayrıca törende Kırcaali Merkez Camii cemaatinden başka Momçilgrat İlahiyat Lisesi yönetimi ve pek çok Kırcaalili hazır bulundular.

Sunuculuğunu Türkiye'den konuk imam Recai Yıldız'ın yaptığı program tekbirlerle başladı. Ardından Kırcaali Bölge Müftü Vekili Erhan Recep Kur'ân-ı Kerim tilaveti sundu.

Selamlama konuşmasında Beyhan Mehmet, ülkedeki ilk İslami Neşriyat Kırtasiyesinin hayat bulması ile ilgili süreci değerlendirdi, İslam'da eğitim ve öğretimin anlam ve önemini anlattı. Açılışa katılan herkese şükranlarını sunan Beyhan Mehmet, "Açılış deyince aklıma Fatiha gelir. Müftü Vekilimiz de bundan dolayı açılışı Fatiha Suresi ile yaptı. Çünkü Fatiha Kur'ân'ın anahtarıdır" dedi. Bölge Müftüsü, "Allah ile kulu arasındaki münasebeti şüphesiz ki, ilim ile oluşturacağız. Bundan dolayı da Yüce Allah hiçbir zaman insanı yalnız bırakmamış. Kitap göndermiş, Peygamber göndermiş" diye dikkat çekerek, Peygamber Efendimize (s.a.s.) de vahiy olunan ilk ayetin "İkra (Oku) ile başladığına vurgu yaptı. Müslümanların son derece

eğitime yönelmesi gerektiğinin altını çizdi. Bundan dolayı Hz. Muhammedin de dünya isteyen, ahiret isteyen ve her ikisini de isteyenin ilme sarılmasını buyurduğunu belirtti. Bu sebeple bu ilim yolculuğunun beşikten mezara kadar sürdüğünü kaydetti.

Kutsal Kitap Kur'ân-ı Kerim ve Hadis-i Şerifler'in mutlaka okunması gerektiğini vurguladıktan sonra caminin yanındaki kubbeli dükkanların bir tanesini İslami Neşriyat Kırtasiye dükkanı açmak istediklerini ve bu konuda eşi Kırcaali Bölge Müftülüğü Vaizesi Sibel Mehmedin kendilerini çok teşvik edip büyük emeği geçtiğini belirtti. Bu sebeple müftü eşine teşekkür etti. Ağustos ayında kira süresinin tamamlandığını ve hiçbir müşteriyi çıkartmak istemedikleri halde ihaleye gitmeden önce dükkanlardan birinin kendiliğinden boşaldığını ve bunun İslami Neşriyat Kırtasiyesi olarak açtıklarını ifade etti. Cami cemaatine de hitap etmesi açısından bahçe kısmına da kapı açtıklarına dikkat çeken müftü, ileriye dönük izin alındığında cami cemaatine bu dükkanda çay, kahve ikramları olacağını umduğunu paylaştı. Bir hayıra vesile olduğu için bugün hayatının en mutlu günlerinden birini yaşadığını ifade eden Beyhan Mehmet, bu kırtasiyenin Başmüftülüğün Kırtasiyesi olduğunu belirterek, Başmüftülüğün 80'nin üzerinde tercüme ettiği ve yayınladığı eserlerin bulunabileceğini duyurdu. Ayrıca Müslümanlar Dergisi, Kuran'ı Kerim, hadis kitapları, mevlit ve başka din kitapları, çocuklar için din kitapları, takke, başörtüsü, esans, tesbih, seccade, misvak, sürme, havlu ve daha birçok malzeme ve eşyalar bulunabileceğini ifade etti.

Kırcaali sabık bölge müftüsü, Yüksek İslam Şurası Başkanı görevlerinde bulunan milletvekili Şabanali Ahmet, "İslami Neşriyat, kendi önemini isim terminolojisi içerisinde taşımaktadır zaten. Bir din öğrenmek istenildiğinde onun okuma kültürüne, onun eserlerine sahip olunması gerekir. Hocalar, ya da öğretici kişiler sadece yön vermekle, yönlendirmekle görevlidir. Her bildiğini, bütün detayları ile herşeyi size vermesi imkansızdır. Onun için okuma kültürü, özellikle de İslami neşriyat bizi kendimizi bulmamız açısından, ya da ilmimizi tatbik edebilmemiz açısından elzem bir durumdur. Bu çerçevede burada bu imkan

verildiği için, böyle bir hizmetin açılmasına vesile olan herkesi tebrik ediyorum. İnşallah, bundan sonra faydalı çizgide bulunan ve yararlanan halkımız daha fazla olur. Mesele şudur: Biz önce dinimizi öğreneceğiz, sonra diğer alanları öğreneceğiz. Dinimizi öğrenmeden doktor, avukat, mühendis olsak da hep bir yanımız eksik olacak" dedi ve devamla komünizm döneminde bu kırtasiyede bulunabilecek eserleri evde tutmanın bile suç olduğunu hatırlatarak, şimdi ise bu tür eserlerden istifade edilmesine yol açıldığını belirtti ve okuma kültürümüzü geliştirmenin önemine vurgu yaptı. Şabanali Ahmet, "İslami Neşriyat Kırtasiyesi bir sene sonra iş yapamadığı için kapanırsa ben üzülürüm. Onu ayakta tutmamız hepimizin görevi. Tekrar tebrik ediyorum, hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum" dedi.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, bugünkü açılışı yapılan İslami Neşriyat Kırtasiyesinin bir ilk olarak önemine dikkat çekerek, bütün Bulgaristan Müslümanların iftihar edeceği bir konu olduğunu belirtti. Bunun için bölge müftüsü ve tüm personele teşekkürlerini sundu. İleride bütün Bulgaristan Müslümanlarını kapsayacak şekilde hizmetin yayılmasını temenni etti. Başmüftü, İslam dininin "Oku" emriyle başladığına dikkat çekerek, dini öğrenmek istemeyen insanın Müslüman olup olmadığının bir soru işareti olduğunu belirtti.

Başmüftü, "Okumak, anlamak ve okuduklarımızın üzerine tefekkür etmek ve okuduklarımızı hayatımızda tatbik etmemiz gerekir" dedi. Başmüftü, eskiden İsrail Savunma Bakanı Natenyahunun 1970 yılında İsrail'in Mısır'a yaptığı bir saldırıda bir taktik kullanarak yendiğini anlattı. Daha sonra tekrar aynı taktiği kullanarak Arapları yendiğinde gazetecilerin kendisine: "Sen önceki saldırıda kullandığın taktiği bize anlattın. Aynı taktiği tekrar Araplara karşı uygulamaktan çekinmedin mi?" diye sorduklarında: "Hayır korkmadım, çünkü araplar okumayı sevmeyen bir millettir" diye cevap verdiğini aktardı. Dr. Hacı, "Şimdi bugün açacak olduğumuz kırtasiye bunun cevabıdır. Öyle olmadığının göstergesidir. Bizim dinimiz "Oku!" ile başlayan bir dindir. Biz okumayı seviyoruz" diye kaydetti. Türkiye'den gönderilen imamlar için şükranlarını sunarak: "Bizim vazifemiz var. Biz okuyacağız, okuduklarımızı başkalarına anlatacağız, bu şekilde Allaha kul, Peygamberine ümmet olacağız" dedi. Gelişen dünyaya ayak uydurulması için sürekli okumak gerektiğini vurgulayan Başmüftü, cemaate İslami Neşriyat Kırtasiyesi'nden arzu ettikleri eserleri alıp okumalarını tavsiye etti. Dr. Hacı, "Tabiri caizse, bu İslam kaynağını, İslam Merkezini, İslam yuvasını ayakta tutmak hepimizin vazifesidir. Cenabı hak hiçbir zaman zeval göstermesin, her zaman yanınızda olsun, inşallah" diye ifade etti.

Peygamebr Efendimize (s.a.s.) selatü selamlar getirilerek, onursal konuklar tarafından İslami Neşriyat Kırtasiyesi'nin açılış kurdelası kesildi. Kırtasiye dükkanı resmi açılıştan hemen sonra müşteri ile dolup taştı.

Önder KAYA

İstanbul:
BİR İSLÂM KENTİ

Şehrin coğrafi konumu ekonomik, askerî ve siyasi cephelerden kenti beslediği için, bu durum gayet normal karşılanmalıdır. Nitekim 21 yaşında şehri fethetme başarısı göstererek II. Murat gibi bir gazi padişahın gölgesinde kalmaktan kurtulan genç Osmanlı padişahı II. Mehmet de, bu saiklerin etkisi ile merkezini İstanbul'a taşıyacaktır. İlginç olan nokta şudur ki genç padişah, yaşından beklenmeyecek bir olgunluk sergileyerek çok kısa denebilecek bir süreç içinde İstanbul'u büyük ölçüde "İslambol"a dönüştürme yolunda önemli adımlar atacaktır.

29 Mayıs 1453'teki fetih sonrasında şehir, üç gün boyunca yağmalanmış, ancak bu süre içinde sultan arazi ve yapılara "benimdir" diyerek zarar verilmemesini emretmiştir. Bazı kaynaklar şehrin daha fazla zarar görmemesi için yağmanın ikinci günün sonunda sultanın emri ile kesildiğinden bahseder. Padişah, bu süreç sonrasında kentin en büyük mabedi olan Ayasofya'yı İslam şehirlerindeki "cami-i kebir" ya da "ulucami" geleneğine uygun olarak camiye çevirirken, İstanbul'u da yeni payitahtı ilan edecektir. 22 gün şehirde kalan Fatih, bu süre zarfında surların onarılmasını, sonradan Yedikule olarak anılacak bölgede bir iç kalenin yapımını ve eski Bayezid meydanında kendisi için bir saray inşasını emrettikten sonra, bir süreliğine eski payitahtı Edirne'ye geri dönecektir.

> İstanbul, yeryüzünde en uzun süre başkentlik yapmış şehirlerden biridir. Öyle ki; 4. yüzyılın son çeyreğinde başlayan başkentlik süreci, 20. yüzyılın ilk çeyreğinin sonlarına kadar kesintisiz devam edecektir.

Fatih, şehrin harap hâlini ihya etmek amacıyla da Anadolu ve Rumeli'ye fermanlar yollayarak yeni başkente nitelikli nüfus iskân edilmesini emretmiştir. Sonraki yıllarda fethedilen topraklarda benzeri şekilde iskân politikası yürütülmüştür.

1471'e gelindiğinde şehrin en nitelikli İslami külliyesi yükselecektir. Külliye, cami dışında medrese, hastane, imaret, okul, kütüphane, türbe gibi birimleri de barındırıyordu. Fatih, adını taşıyan büyük bir yapı kompleksine gelir getirmesi amacıyla pek çok han, oda, hamam gibi hayır yapılarının akarını buraya bağlamıştı. Bu gelirlerin miktarı 1490'a gelindiğinde 1.5 milyon akçe gibi müthiş bir rakama denk geliyordu. Külliye bünyesinde 383 kişi görev yapıyor, imaretinde her gün 1000 kişiden fazla insan için yemek çıkıyordu.

İslam İstanbulunu oluşturan vakıf-mahalle kültürü

Denebilir ki İstanbul'un ya-

pılanmasında vakıf kültürü başat rolü oynamıştır. Şehrin ihyasında Fatih Sultan Mehmet, Eyüp ve Fatih semtlerinde iki büyük külliyenin yapımını emretmiştir. Ayrıca yine Fatih zamanında pek çok han inşa edilmiş, ticareti idare edecek bir merkez olması için de bugün Kapalıçarşı olarak adlandırdığımız şehir bedesteninin temelleri atılmıştır.

Fatih zamanında şehir, bir ilim ve tasavvuf merkezi olarak da kurgulandığından, nüfuzlu bazı simalar için de bazı külliyeler inşa olunacaktır. Bunların ilk akla gelen örneklerinden biri, sonradan bir semte de adını verecek olan Şeyh Vefa için tesis olunan külliyedir.

Doğal olarak padişahlar tarafından tesis edilen külliyeler çok daha güçlü akarlara sahipti ve yaşatılmaları hususunda öncelikli yapılardı. II. Bayezid'den sonra Haliç'e bakan yüksek bir mevkide Yavuz Selim Camii yükselecektir. Caminin inşaatına her ne kadar I. Selim zamanında başlanmış olsa da, bu hükümdarın ani ölümü neticesinde inşaatın tamamlanması oğlu Kanuni Sultan Süleyman'a kısmet olacaktır. Ancak hiç şüphe yok ki yükseliş devri hükümdarlarının hayratı içinde en mütevazı olanı budur. Kanuni'nin Dönemi'ne ise Mimar Sinan damgasını vuracak ve bu dönem şehrin en muhteşem devrelerinden birini teşkil edecektir. İlginç olan Kanuni'nin kendi mührünü taşıyacak külliye için 30 yıl beklemiş olmasıdır. Kanuni tarafından şehre hediye edilen ilk külliye, hasekisi Hürrem Sultan'ın adını taşır. Mimar Sinan'ın elinden çıkan Cihangir Camii, sultanın Hürrem'den doğma hastalıklı ve kambur şehzadesinin adını taşır. Yine Kanuni Dönemi'nde kızı Mihrimah sultan Edirnekapı ve Üsküdar semtlerinde giriştiği inşaat faaliyetleri ile her iki mevkiye de damgasını vurur. Bu dönemin en ihtişamlı yapısı ise yapımına 1550'de başlanan ve 7 yıl sonra sona eren Süleymaniye külliyesidir. Külliye; medrese, türbe, sıbyan mektebi, darülkurra, darüşşifa, imaret, kervansaray gibi birimlerden oluşuyordu.

Hâliyle imparatorluğun büyümesine paralel olarak şehir de büyümekte bu da beraberinde yeni vakıf eserler inşasını zorunlu kılmakta idi. Mimar Sedefkar Mehmet Ağa'nın en büyük başarısı bu arazi yokluğu içinde Sultanahmet gibi devasa bir külliyeyi tasarlayabilmesidir. Gerçi bu külliye için eski hipodrom sahasının bir kısmı feda edilmişse de, sonuçta İstanbul'un sembol yapılarından biri ortaya çıkarılmıştır.

Hasılı Osmanlılar Bizans devrinden emperyal bir Hıristiyan kenti almışlar, yaptıkları tesisler ile de bu şehri zaman içinde bir İslam payitahtına döndürmüşlerdir. İstanbul her ne kadar geçen zaman içinde gittikçe azalan bir grafik takip etse de, çok kültürlü bir kent olma vasfını devam ettirmektedir.

Hakka Davette Yüksek Azim ve Metanet Modeli:

NUH (a.s.)

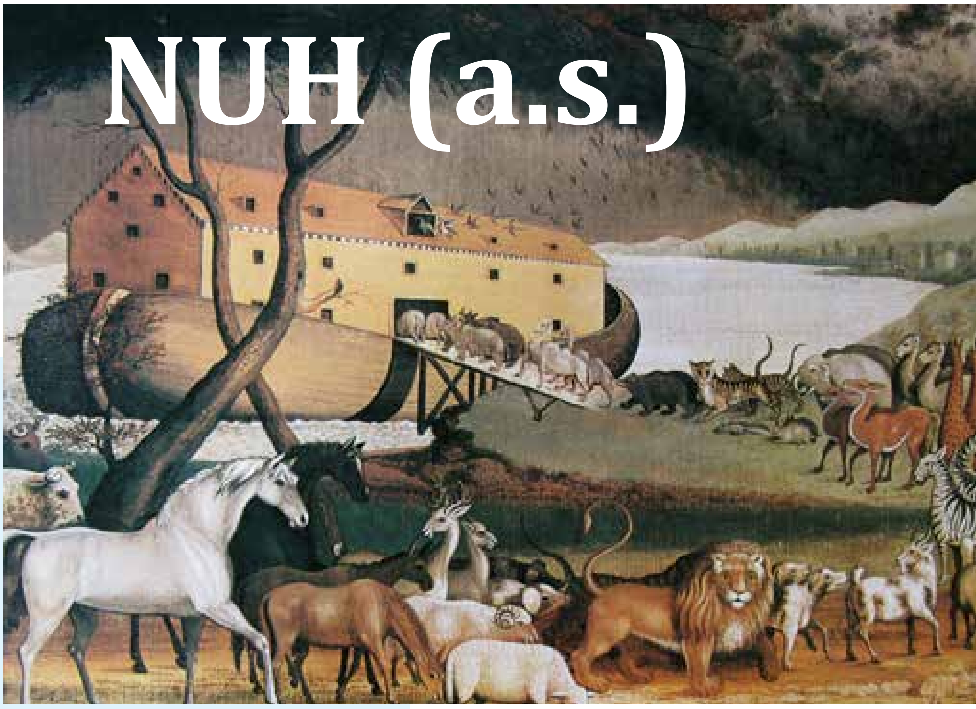

Ahmed Hasan
BAHADIR

Tarihi kayıtlara göre Nuh (a.s) insanlığın ikinci atasıdır. Tufandan sonra beşeriyetin yeniden çoğalmasına sebep olması hasebiyle Âdem-i sânî olarak da anılmıştır. Hayatının ilk denebilecek dönemlerinde -"Çağırdılar ey babam" diyerek- ailesinden uzaklaştığını ve on yıl peygamberliğe hazırlık sürecinden geçtiğini anlamaktayız. Söz konusu zaman diliminde ilâhî inayetle kendisinin doğudan batıya, güneyden kuzeye dek dolaştırıldığı ve varlık âleminde olup bitenlerin sır ve mahremiyetlerine muttali kılındığı bildirilmektedir. Bu sürecin akabinde de elli yaşlarındayken peygamberlikle görevlendirildiği kaydedilmektedir. Kur'ân-ı Kerîm'in müteaddit ayetlerinde ve özellikle de Nuh suresiyle kendisinin -diğer elçiler gibi- sapıklığa düşmüş kavmini uyarmak için gönderildiği ve neredeyse bin yıla yakın -upuzun bir zaman vetiresinde- yaşanan devasa zorluklara sabredip yılmayışı insanlığa örnek bir model olarak gösterilmektedir.

Yüce Allah Kur'ân'da Nuh (a.s)'ın ömürlük mücadelesini, kavminin ahval ve akıbetini anlatan müstakil bir sûre indirmiştir. Bu da yetmez, değişik ayetlerde onun ibret-i amiz gayretleri kendisinden sonra yaşamış ve yaşayacak olan bütün insanların nazar-ı dikkatine sunulmuştur.

Bulundukları toplumlara model teşkil etmek üzere gönderilen her bir elçi farklı özelliklere sahipken, ortak nokta ve gayeleri zaman içerisinde yolunu ve yönünü kaybeden insanları tevhid ve hak yola davet ederek onları kurtarmak olmuştur. Nûh suresinin ilk ayetleri bunu apaçık ortaya koymaktadır.

Biz Nûh'u, "Kendilerine can yakıcı bir azap gelmeden önce halkını uyar" diyerek toplumuna gönderdik. Şöyle dedi: "Ey kavmim! Şüphesiz ben size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım. Allah'a kulluk ediniz; O'na karşı gelmekten sakınınız ve bana itaat ediniz ki, Allah bir kısım günahlarınızı bağışlasın ve sizi belirli bir vadeye kadar ertelesin. Şüphesiz Allah'ın belirlediği vade geldiğinde artık ertelenmez. Keşke bilseydiniz!

Söz konusu ayetlerden kolayca anlaşılacağı üzere, Nûh (a.s) üç maddede; kavminden Allah'a ibadet etmelerini ve O'na karşı gelmekten sakınarak itaat etmelerini emretmektedir. Bu üç şeye karşılık olarak da, dünya ve ahiret olmak üzere her iki tarafın da zararlarından emin olacaklarını vaat etmektedir.

Nûh (a.s) Kur'ân'da adı kırk üç yerde geçen ve dini tebliğ konusunda kavmiyle mücadelesine yer verilen peygamberlerin ilkidir. Ayrıca yüce Allah tarafından kendilerinden sağlam söz alınan beş büyük peygamberden biridir. 950 yıl yaşamış ve kavmini ısrarla Allah'ın dinine davet etmiştir. Yaşadığı zaman dilimi göz önünde bulundurulduğunda kendisinin bütün zorluklara rağmen ne denli yüksek azim ve direnç sergilediğini konumuz bağlamındaki ayetlerden anlıyoruz.

Nûh, "Rabbim, dedi, doğrusu ben kavmimi gece gündüz hakka çağırdım. Fakat benim yaptığım çağrı onları daha da uzaklaştırdı. Kendilerini bağışlaman için ben onları ne zaman çağırdıysam, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerini başlarına bürüdüler, ayak direttiler, kibirlendikçe kibirlendiler. Yine de ben onları açıkça çağırmaya devam ettim. Onlara açık da söyledim, yerine göre gizli de söyledim. Dedim ki: Rabbinizden bağışlanmanızı dileyin. O, çok bağışlayıcıdır."

İnsanoğlunun sahip olduğu üstün meziyetlerden biri de azim ve metanettir ki, kişi onunla bütün sıkıntı ve engelleri aşar. Allah'ın peygamberi Nûh (a.s), herhangi bir irade zafiyeti ve iman sarsıntısı olmaksızın uzun süren daveti boyunca, azmin gücü, devamı ve keskinliği konusunda bizim için üstün bir örnektir. Bahsi geçen ayetlerde de görüldüğü üzere, Kur'ân'ın Nûh (a.s)'ın azmiyle ilgili olarak ortaya koyduğu en canlı tablolardan birisi; onun gece-gündüz, gizli-aşikâr demeden kavmini kesintisiz Allah'a davet etmesidir.

Bir peygamberin görevi davetini eksiksiz yapmaktır. Davetin etkisi, sonuç getirip-getirmemesi ise insanların kabule yönelmesine ve Allah'ın hidayet etmesine bağlıdır. Burada gayet açık bir şekilde Hz. Nûh'un gece gündüz demeden var gücüyle halkının kurtuluşu için çalıştığı, böylece sorumluluğunu yerine getirdiği bildirilmektedir.

İnsanlığın ikinci atası olan Nûh peygamberin metanet, şefkat ve merhametle kavmini dine davet etmesine rağmen çok az bir grubun dışında kimse iman etmedi. Kavmi onunla alay etmekle yetinmeyerek cinnet geçirmiş olduğunu ilan etti. Nihayette bu da sonuç vermeyince isyan edip onu taşa tutarak öldürmekle tehdit etti. Bütün bu olup biten çirkeflikler karşısında Allah'ın seçilmiş kulu Nûh (a.s) davetinden dönüş yapmadı, bilakis Rabbine iltica ederek şöyle dedi;

"Rabbim! Gerçekten kavmim beni yalanladı. Artık benimle onlar arasında hükmü Sen ver. Beni ve beraberimdeki müminleri kurtar."

Nûh peygamberdeki yüksek azim ve metanetin büyüklüğünü bir diğer tabloda da görmek mümkündür. Nitekim geminin yapımı esnasında kavminin alaylarını, engin bir genişlik ve Rabbinden gelecek olan yardımı tam bir güven içinde karşılarken görmekteyiz.

Nûh gemiyi yapıyordu. Kavminden herhangi bir gürûh, yanından geçtikçe onunla eğleniyordu. Dedi ki: "Eğer bizimle eğlenirseniz biz de sizinle bu eğlendiğiniz gibi eğleneceğiz. Artık pek yakında, perişan edecek azabın kime geleceğini ve devamlı bir azabın kime çatacağını bileceksiniz.

Netice itibariyle Nûh kavminin helak edilerek insanlık tarihi sahnesinden silindiği herkesçe malum bir hakikattir. Yüce Allah, onun duasını kabul edip inkârcıların tamamını yok edeceğini bildirince akıbetleri de eşine rastlanmayan bir hüsranla sonuçlandı.

Bütün olumsuzluklara rağmen, Nuh peygamber, gerek fikrî gerekse cismî gücünü kullanarak ömrünü kendisine verilen görev uğrunda sarf etmiştir. Hakka kulluk ve itaatin gerekliliğini insanların zihinlerine sadece soyut bir şekilde sokmanın yeterli olmadığını, bilakis onu temellendirip uzun boylu mücadeleler yürütülmesi gerektiğinin bariz örneğini oluşturmuştur. Onun gayreti ölçü kabul etmeyen bir yönelme ve yoğunlaşma halidir. Günümüzde sıkça kullanılan ve her şeye rağmen "biz zaferden değil, seferden sorumluyuz" ifadesi en başta Nuh (a.s)'ın hayatında karşılığını bulan yegâne fenomendir.

İsmail A. ÇAVUŞEV

OTUZ YIL GEÇMİŞ ARADAN!

FELAKETLER DALGA DALGA GELDİ...

Ne iyi ki, ne babam o günleri görmedi. Ne güzel ki, anam da o günleri yaşamadı!" dediğim o günlerin üstünden 30 yıl geçmiş! Anam babam görmedi, ama nice analar babalar; oğulları torunları gördü!

Gençler hatırlamayabilir, biz pekâlâ biliriz. Bir zaman oldu, kimlik cüzdanlarımızdan "Milliyet" ibaresi kayboldu. Onun yerini dalga dalga bir çizgi aldı. İnsanlarımız bunu pekâlâ anlıyordu. O nedenle yaptıkları yorumlarda: "Bu iş dalga dalga olacak! Öyle görülüyor!.." diyorlardı. Pomak Müslümanları ve Çingenelerden sonra üçüncü dalga bize!» Bekliyorduk tsunami dalgasının bizi de vurmasını. Bir tek gününü saatini bilemiyorduk sadece.

Çünkü «çok zeki adamlarmış!» diye tanıttılar parti ve devlet kodamanlarını. Çoktan kafalarına takmışlardı: «Tek sosyalist Bulgar milleti yaratacağız!» Nasıl yapacaklardı bunu? Onlar da bilmiyorlardı, zira bunun dünyada ve tarihte bir başka eşi, örneği görülmemişti, bilinmemişti. Öyle ki, hazır alıp kopya edemezlerdi. O kadar da zeki değildiler. Öyle ya, dağlarda eşkiyalık ederken beyinlerini geliştirmeye zaman bulamamışlardı. Arıyorlardı, çabalıyorlardı. Büyük kardeşleri hep söylemişti: "Şöyle yapın, böyle edin!" diye. Bu defa sanki büyük kardeşleri tekrar emrediyordu: "Önce siz bir deneyin! Başarılı olursanız biz de arkadan yaparız!"

Ve beklenen günü, saati geldi dalganın. Eh, ne diyelim! Vaktini güzel bulmuşlardı. Her yanda kar. Kış kıyamet. Yollar kapalı, telefon hatları kesilmiş. Ve partilerinin vurucu gücüne: "İleri!" emri verdiler. Onlar da köylerde, kasabalarda aç kurtlar gibi masum insanların üzerine atıldılar. Artık ne dost, tanıdık, ne bildik; ne ar, namus diyen yoktu. İsim alıcılar değil can alıcılar, Azrailler dikilmişti kapılarımıza. "Yasak!" Derken dilimize kilit vurdular, yasak ettiler "Konuşmayacaksınız!" "Canım, komşum, sana ne ettim? Ne zaman senin dilini, dinini, adını yasakladım? ki? "Yasak!" diyordun." Çok bilmeyeceksin! Ne dersek yapacaksın, aksi takdirde yanacaksın!"

Ve memleket bir uçtan bir uca ateşlerde yandı... Çiğnediler, ezdiler, bitirdiler bizi... O günlerde düşünüyordum: "Evet, bu olsa olsa bardağı taşıran son damla olacaktır! Ancak bundan sonrası ne olacak?" Kimse bilmiyordu. Kimse bir başkasının ne adını biliyor, ne sorabiliyor, ne de kendi adını söyleyebiliyordu. Köyde kardeşlerinin adlarını, soyadlarını nerden bilecekti? Seninkiler başka, onlarınkiler daha başka..." Siz de akraba mısınız aranızda?" Ama hısımlığı, akrabalığı kim arar? Sağ salim kalmışmısın, ona şükret!

Kırkbeş yıl tatlı masallarla uyutulmuştuk. Şimdi yüzümüze inen yumrukla uyandık! Evet, uyandık da bu uzun uykudan sonra aramızdan kimileri köklerini, kökenlerini bulmuşlar, sevinçten uçuyorlar. Bir diğerleri ise insanlığını, haysiyetini, dinini, dilini kaybettiği, milliyetini elinden aldıkları için için için ağlıyordu... Ey garip dünya, bunları da mı gösterecektin bize?!

O günlerde kırbaçlarla, silâhlarla, tanklarla yürüdüler üstümüze. Neden? Memleketi mamur ettiğimiz, fabrikalarını, yollarını, elektrik santrallerini, su barajlarını, sulama kanallarını inşa ettiğimiz için mi? Maden ocaklarına indiğimiz, otoban yolları, bir yakadan bir yakaya boy atan köprüleri yaptığımız, atom santralının temellerini kazdığımız için mi? Tarlaları ektiğimiz, biçtiğimiz, halatı topladığımız, ambarlara doldurduğumuz için mi? Davarlarını güttüğümüz, sütünü sağdığınız,

etini sağladığımız için mi? Biz, mi kördük, onlar mı nankördü?

Biliyordum herkesler böyle düşünmüyordu ama yüz elli yıl boyunca zehirlenmiş beyinler şimdi kan kusuyordu: "Hıncımızı alıyoruz!" O günlerde koskoca Sofyada sadece iki Bulgar bana: "Rahat ol! Bu yapılanlar yanlarına kalmaz! Bu sökmez!" diyorlardı. Ya geri kalanlar?

Düne kadar beraberce yaşadığımız, çalıştığımız, askerlik ettiğimiz, okullarda okuduğumuz sadık ve artık "sabık" komşularımız nerede kaldı? "Au, ne güzel isimler seçtiniz kendinize!.." diye imreniyorlardı bize. Oysa bizim içimiz ağlıyordu. Varsın onların güzel isimleri onların olsunda. Artık ismini istemiyorduk ki, cismini nasıl tahammül edecektik?

Biz, kırıcı, dökücü, yakıcı yıkıcı insanlar değildik. Bizim damarlarımızda akan kan asalet kanıydı. Ecdadımız devletler kurmuş, devletler yönetmiş kimselerdi. Bu toprakların kuzey ve batı hudutlarını beş asır boyunca onlar korumuştu. O sükut ve asalet çadırının altında sizler de hep beraber yaşamadık mı? Sonra devlet kurdunuz.

Ne zaman biz bu devlete el kaldırdık, ihanet ettik? Sıra geldiistihkâmlarda beraberce harbettik, esir kamplarında çürüdük, yaralandık, vurulduk, öldük... Siz ise hep bizlere şüpheyle baktınız. Döve döve sevdirmek istediniz bizi. Biz çoktuk, az kaldık; siz azdınız çoğaldınız ve azdınız. Kendiniz gibi bildiniz bizi. Düşündükleriniz, aklınızdan geçirdiklerinizi bize affettiniz, örnek mi? "Türkler otonomi istoyorlar!" diyenler sizdiniz, biz değil. Razgrat Cumhuriyetini kuranlar ise biz değil, sizdiniz! Unuttunuz mu?

Bir zamanlar o lanetlediğiniz yıllarda okullarınız, kilisleriniz, manastırlarınız, gazeteleriniz, tiyatrolarınız vardı. Yine de dağa çıkmıştınız. Biz çıkmadık. Biz yoktan var ettik, yıkmadık. Siz okullarımızı aldınız, vakıflarımıza el koydunuz, camilerimizi kapattınız, ağzımıza kilit vurdunuz. Hani bizim tiyatrolarımız, gazetelerimiz, dergilerimiz? Bir buçuk yüz yıl içinde aramızdan kimler yetişmişse kapıyı gösterdiniz. Üç günlük mühlet verdiniz, kovdunuz. Biz daima el uzattık, ellerimiz daima havada kaldı...

Her on, onbeş yılda bir göç selleri aktı güneye, çalışan, didinen, uğraşan bir nüfusu kovdunuz. Sonra ne oldu? Bizim zorladığımız kapılardan gençleriniz aktı gittiler... Bunu böyle bilin. Bunda sizin bir emeğiniz yoktu. Ama diyeceksiniz ki, hepimiz öyle değildik. Biliyorum, fakat istisnalar kuralı doğruladı hep...

Şimdi bunları yazarken o meşhur atalar sözünü hatırlıyorum: Ne yazık ki, baltanın sapı bizden!» diyormuş ormandaki ağaçlar. Nasılları vardı aramızda! Bir tanesi almış başını gitmiş Eski Zağraya, parti sancak komitesine. Ve sevinçle demiş ki oradaki adama: «Benim soyadım sizinki gibi. Müsaade edin de ben de sizin adınızı alayım!"

Ama bu bir şey değil! Bir birleriyle yarış yarışanlar mı istemezdiniz? O civcivli günlerde köyünden gelip beni bulan şair neler anlatıyordu, neler! "Otuz beş şiir yazdım Bulgarlık üstüne. Onbeş daha yazacağım, kitap basacağım. Yazarlar Birliğine alınacağım. Ondan sonra işim beş! Eğer babalarımız 110 yıl önce Bulgarlığı kabul etselerdi, şimdi göğsümüzü döve döve: "Ne mutlu biz, Bulgarlara!" diyerek gezecektik Sofya sokaklarında!!."

Ben diyemiyordum bunları. Nereden alıyordu bu ilhamı o şair? Geceler boyu boşalttıkları şarap damacanalarından mı? Ben neydim ki? Bunları döverek, söverek ona söyletecek biri miydim? Yıllar sonra bunları kendisine hatır attığım zaman: "Bunları sen uyduruyorsun! Ben öyle şeyler söylemedim!.." diye inkâr billâh...

Bazıları bunları dinledikten sonra: "Eh, o yılların şartları ağırdı!.." diyor, bunları haklı göstermeye çalışıyor. Biz sanki o yılların dışında mı yaşadık? Sizler o yılların dışında mı yaşadınız? Beleneler, Pazarcık, Eski Zağra hapishaneleri o yıllarda yok muydu? Oralarda çürüyenlerimiz yok muydu?..

Belene Adası'ndaki İkinci Cezaevi'nde 1985-86 yıllarında 500 kadar Türk tutuklu kaldı.

YILBAŞI EĞLENCESI

Yılbaşı kutlamalarının temeli ne dinimizde nede asırlar ötesinden getirdiğimiz kültürümüzde bulunur. Yılbaşı kutlamaların temeli batı orijinlidir. Asıl olarak bizim yılbaşı tabiriyle eski yılın sona ermesi yeni yılın başlamasını anlamamız gerekir. Nitekim 31 Aralık/1 Ocak gecesi miladi takvimi olarak bir yılın bitip diğer yılın başlangıcıdır. Ama batı dünyasında durum böyle değildir. Konumuzu daha iyi anlayabilmek için "Noel"'in ne olduğu, hangi dinin ve hangi kültürün ürünü olduğu üzerinde bilgi vermeye çalışacağız.

Türkçede yanlış olarak yılbaşı kutlamalarıyla özdeşleştirilen "Noel" Latincede, "Tanrının doğum günü" anlamına gelen ve Hz. İsa'nın doğum günü kutlamasını ifade eden "dies natalis" teriminin Fransızca karşılığıdır. Noel kutlamasının bir başka unsuru olan çam ağacı ise, Yunan ve Roma pagan kültüründeki Attis tanrısına yönelik ayinden kaynaklandığı kabul edilmektedir. Bereket tanrısı Attis'in çam ağacında yeniden vücut bulduğuna inanılmakta, buna bağlı olarak çam ağacına bereket sembolü diye tapınılmaktaydı. Bir başka inanışta ise, çam ağacı ölümsüzlüğü temsil ettiğine, ağaca bağlanan mumların ise kötü ruhları ve cadıları kovmak için yakıldığına inanılır. Ayrıca ağaca asılan küçük ay, güneş ve yıldız süsleri Babil tanrılarının simgeleri olup Hıristiyanlığa ise Yunan ve Roma yoluyla girerek günümüze kadar ulaşmıştır.

Günümüzde yılbaşı kutlamaları alkollü içeceklerin çokça tüketildiği, kumarın çokça oynandığı israfı aşan alışverişlerin yapıldığı bir zaman dilimi olmuştur. Oysaki Yüce Dinimiz Alkolü, kumarı ve israfı yasaklamıştır. Kuran-ı kerimde bu hususlar şöyle ifade edilmektedir. "Ey iman edenler, içki, kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak şeytanın işlerinden olan pisliklerdir. Öyleyse bun(lar) dan kaçının; umulur ki kurtuluşa erersiniz. Gerçekten şeytan, içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin düşürmek, sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi?"[Maide, 5/90-91] "Yiyin, için ve israf etmeyin. Çünkü O (Allah), israf edenleri sevmez."[A'raf, 7/31] Sevgili Peygamberimizde kendimize has bir davranışımızın olmasını istemekte ve birçok hadislerinde diğer dini topluluklara benzememizi istemektedir. (Buhari, Ehadis'u-l Enbiya, 50)

Unutulmaması gereken bir başka husus ise, yıllara dini bir misyon yüklenmemelidir. Çünkü Hicri, Rumi, Miladi gibi takvimler dini yönden üstünlükleri bulunmayan ve zaman ölçmede esas alınan ayrı başlangıç noktasıdır. Hicri takvim İslam dinindeki bazı hükümlerin (Zekatın verilmesi, Ramazan ayının başlangıcı, kandiller vb.) tespitinde önem taşıyor olmasını bu hususla karıştırmamak gerekir. [TDV. İlmihal, c II, s. 480-481] İslam dininde Hicri yılbaşını bizim, diğer yılbaşını onların kabul etmekte doğru değildir. Bu sebeple Takvim olarak miladi takvimi kabul edip yeni bir yılın başlaması sebebiyle birbirlerimizle tebrikleşmede, birbirimize hayır dualar bulunmada ve yeni yılın bizler için hayırlar getirmesini istemede her hangi bir sakınca yoktur.

Sonuç itibariyle toplumumuzda "yılbaşı kutlaması" olarak yapılan eğlencelerin dinimiz ve kültürümüz açısından hiçbir temeli yoktur. Bu günlerde bize düşen, geçen bir yılın muhasebesini yaparak gelecek bir yılda hatalarımızı tekrarlamamak ve kendimizin, toplumumuzun ve Yüce Rabbimizin razı olacağı davranışları yapmaya gayret göstermek olmalıdır.

GEÇMİŞİ MUHASEBE ETMEK

Bilal COŞKUN

Yeni bir yıla yaklaşmış bulunuyoruz. Geçen yıldan bu zamana kadar gerek kendimiz, aile fertlerimiz, akraba ve komşularımız için, gerekse yaşadığımız toplum için ne gibi güzel işler yaptık? Yahut kendimize, topluma, insanlara ne gibi zararlarımız dokundu? İyiliklerimizi çoğaltmak, yanlışlarımızı düzelmek için böyle bir değerlendirme yapmamız gerekmektedir. Zira Peygamberimiz S.A.V. şöyle buyurmuşlardır. *"Akıllı kişi, nefsini hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışan, aciz kimse ise, nefsinin arzularına tâbî olan ve Allah'tan (olmayacak şeyler) temennî eden kimsedir."(Tirmizi Kıyame 25)*

Acaba biz gelecek yıla ulaşabilecek miyiz? Böyle bir garantimiz olmadığına göre bir düşünelim: Şu anda ruhumuzu teslim edecek olsak, yaptıklarımızla Yüce Yaratan'ın huzuruna varmaya yüzümüz var mı, yok mu? O halde, her birimiz son nefesimizi vermeden önce kendimizi hesaba çekmeli ve nefis muhasebesi yapmalıyız. Zira yaptıklarımızdan Allah'ın huzurunda hesap vereceğiz.

Nitekim Peygamber efendimiz (SAV); Kıyamet günü kişinin tüm yaptıklarından sorgulanıp hesaba çekilmeden mahşer yerinden ayrılamayacağını bize haber vermektedir. Hz. Ömer (R.A) da: *"Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekiniz"* uyarısında bulunmaktadır.

Nefis muhasebesi; kişinin kendisiyle yüzleşmesi, kendini kontrol etmesidir. İnsanın kendisini, yaratılış amacı ve sorumlulukları açısından hesaba çekmesi, iman ve amelinin kontrolünü yapması, durumunu değerlendirmesidir. Buna günümüzde *oto kontrol* denilmektedir. İnsanların kendilerini muhasebe etmesi, Allah'a kulluk görevini hakkıyla yerine getirebilmesi; dünya ve ahiret mutluluğuna kavuşabilmesi için şarttır. Zira kendisini kontrol ve muhasebe eden kişiler, kendi içinde ve dışarıya karşı uyumlu, başkalarının *"temel haklarına saygılı fertlerden oluşan"* bir toplum meydana getirirler.

Nefis muhasebesinde başarılı olabilmemiz için; önceden işlediğimiz günahlar ve bunların hesabının nasıl verileceğini düşünmeli; Allah tarafından bütün davranışlarımızın sürekli olarak kontrol altında tutulduğunu, hayatın hesabının en ince noktasına varıncaya kadar sorgulanacağını bilmemiz gerekmektedir.

Mutlaka gerçekleşecek olan ölümü ve kıyameti hatırdan çıkarmamalı, davranışlarımıza bu kaçınılmaz gerçekleri göz önünde tutarak yön vermeliyiz. Bir ayeti kerimede şöyle buyrulur :*"Ey iman edenler! Siz kendinizi düzeltin. Siz doğru yolda olursanız yoldan sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman Allah size yaptıklarınızı haber verecektir"* (Maide 105)

İnsan geriye dönüpte baktığı vakit...

*. Boşa geçen günlerine

*. Hunharca kullandığı sağlığına

*. Değerini bilmediği insanlara

*. Geliştiremediğinden dolayı ilmi geçmişine...

*. Kalplerini kırdığından dolayı ezik olduğu insanlara..

*. Kaçırıp da değerini bilemediği fırsatlara...

*. Rabbine yeteri kadar ibadet edemeyişine..Uykusuz geçen geceler de kalkıp bir iki rekat namaz dahi olsun kılamayışına

*. Elinde varken zekatını veya sadakasını vermeyip yoklukta insanlardan istemeye yüz tutamayışına..Teessürle bakmaktadır...

Gelecek yıl elbet acısıyla ve tatlısıyla kapıda durmaktadır...

Geçen sene aramızda saf tutup da beraber namaz kıldığımız amcalar kardeşlar veya hanım teyzelerden bazıları artık aramızda değiller... Onlardan herbirinin muhakkak ki geleceğe ait planları,proğramları ve hayalleri vardı... Belki bazıları yeni yeni rahata kavuşmanın heyecenını yaşayacaklardı..Bazıları torun beklemenin sevincini,bazılarını çocuğunun mürüvvetinin heyecanı sarmıştı..Ama eceli hayallerinin önüne geçti ve ansızın aramızdan ayrılıp gittiler...

Geride kalan bizler iyisiyle kötüsüyle büyüklerimizden kalan engin tecrübeyi gelecek yaşantımıza resmetmek zorundayız...

Bugün sağlıklı iken yarın hasta düşüp konuşmaya dahi takatimizin olamayacağını hesaba katarak şimdiden şükrümüzü ve nimete karşı minnettarlığımızı göstererek ve alnımızı secdeye koymalı ve asla vazgeçmemeliyiz..

Nitekim Tekasür

Suresinde:”O gün size verdiğimiz her nimetten hesaba çekileceksiniz” şeklinde (Tekasür /8) buyurulması yarın işimizin hiç de kolay olmadığını göstermektedir..

Bugün zengin olup da insanlara yukarıdan bakanların yarın zelil olabilme ihtimalini gözden uzak tutmayıp bugün yukarıdan bakanlar yarın aşağıdan bakarlar özdeyişine nisbeten haraket etmeyi kendilerine şiar edinmeyi bilmeleri gerekmektedir..

Bir insana ırkıyla, ırsıyla, soyuyla, parasıyla güzelliğiyle övünmek yakışmazken bir müslümana bunların yakışması olanaksızdır…

Bugün genç olanlar yarın ihtiyar olacaklarını bugünkü iştahlarını ve şehvetlerini kaybedeceklerini ve özellikle ihtiyarlıkta düşündükçe içlerini yakacak davranışlardan uzak durmaları gerekmektedir… “Nasıl olsa gencim daha yaşım var hem babam bile 40 - 50 yaşlarında namaza başladı, kötü yolları bıraktı. Ben niye öyle yapmayacağım ki?” gibi gafleti haleti ruhiyeye girmemek icap eder.. Muhakkak insanların saçlarını ağartan şeylerden en önemlisi keşkeleridir…

Bugün ilim sahibi olup da insanların gözünde itibar sahibi olanların yarın bir nefsani hata sonucu itibarlarını kaybedebileceklerini unutmamak lazımdır..

Nitekim Meryem Suresi (39). Ayeti kerime de

Onları, gaflet içinde bulunup iman etmezlerken işin bitirileceği o pişmanlık günüyle uyar.Her ne kadar burada iman etmeyenler olarak kafirler kastedilse de dinin emir ve buyruklarını saymayıp onları ciddiye almayanlar ve erteleyenler de hakkıyla iman etmiş olamazlar ve bunun için ayetin muhatabı olarak bu kişiler sonsuz bir pişmanlığa düşebileceklerdir…

Unutmamak gerekir ki hiç kimse bir başkasının ameli sebebiyle kurtuluşa eremeyecektir… Ahiret günü peygamberimizin diliyle peygamberin kızına bile faydası yoktur,kızında bir şeyler yoksa… Kaldı ki sıradan kullarız biz, bu konuda her koyun kendi bacağından asılır diyebiliriz.. Nitekim ayeti kerime de Yüce Allah:

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının ve herkes, yarın için önceden ne göndermiş olduğuna baksın. Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.” (Haşr 18)

Bu ayette olduğu gibi Kuran da müteaddid kere Yüce Allah Mü’minlere ve diğer insanlara, herkes yarın ne görmek istiyorsa onu önceden göndermeye baksın mealinde buyuruyor. Bunun önemine binaen ayette o gün pişman olacakların çoğu ah keşke geriye dönüş olsa da güzel amel işleyenlerden olsak diye hayıflanacaklardır…

Bütün bunları değerlendirerek dinimizin haram ve yasak kıldığı birtakım günahları işlediysek onlara tövbe etmeli ve bu günahlardan vazgeçmeliyiz. Allah’a karşı görevlerimizde, ibadetlerimizde eksikliklerimiz ve kusurlarımız varsa onları telafi etme cihetine gitmeliyiz. Ömrümüzün sayılı olan günlerini Allah’ın haram ve yasaklarında değil, razı olduğu iş ve ibadetlerle geçirmeye çalışmalıyız.

Allah cümlemizi salihlerden kılsın ve imanı kamil bir imanla huzuruna kabul buyursun…

UNUTMA Kİ, TEKRARLANMASIN!

MÜSLÜMANLAR dergisi
aşağıdaki konularda müsabaka ilân etmektedir:

1. Yazılı Hafıza: (anı, söyleşi, ese, oçerk vs.)
2. Görsel Hafıza: (fotoğrafya, resim)

Eserleri göndermek için son vade:
14 Aralık 2014.

İrtibat adresimiz:
MÜSLÜMANLAR dergisi
ul. Bratya Miladinovi – 27
Sofya 1000

Elektronik adresimiz:
muslumani@grandmufti.bg

КЪМ НОВИ ХОРИЗОНТИ, СЛЕД ЕДНА ДИНАМИЧНА ГОДИНА

Интервю с главния мюфтия д-р Мустафа ХАДЖИ

Господин главен мюфтия, прощаваме се с една наистина от всяка гледна точка динамична година. През тази година мюсюлманското ни изповедание всъщност показа жизненост и целеустременост, която от години не бе показвана. Той се изправи в цял ръст и за пръв път потърси правата си. За първи път предприехме мащабни действия за издирването и възвръщането на вакъфските ни имоти, историческите ни джамии и други паметници на ислямската култура по нашите земи. Противопоставихме се на онези сили, които искаха да пречат на образователното и възпитателното ни дело. Впрочем, бяхме свидетели и на много важно политическо събитие, каквото бяха парламентарните избори. Нека сега се спрем върху тези теми и да чуя Вашето мнение по тях.

Още през миналата година ние предприехме стъпки и заведохме дела за възстановяването и връщането на вакъфските ни имоти. Едва през тази година се гледаха делата за тях и предизвикаха небивал интерес в обществото. Интересът на мюсюлманското ни население, естествено, се различаваше от това на немюсюлманите. Докато мюсюлманите бяха убедени, че възстановяването на вакъфските имоти ще бъде доказателство за зрелостта на демокрацията в нашето общество и ще бъде полезен акт за всички граждани, то някои среди от населението предприеха протестни действия пред съдилищата като настояваха да не се предоставят на мюсюлманите особено някои исторически джамии, които те възприемат като държавна собственост. Естествено, тези и подобни действия не могат да се съвместяват с демокрацията.

Следователно, ако ние искаме да бъдем наистина европейска страна, принудени сме да защитаваме правата на всички граждани. Би трябвало държавните мъже да го разбират по-добре от всички. Пак в тази връзка трябва да заявя, че вакъфските имоти на останалите вероизповедания бяха възстанови цялостно или частично по-рано. Ние искаме да се възползваме от правата, които държавата ни е предоставила. Тук не става въпрос за погазване на законите или проява на някакви специални привилегии.

Искам да кажа няколко думи и във връзка с някои удържавени джамии. В началните години на демокрацията имахме възможност да си възвърнем всичките джамии и да ги отворим за поклони. Но в онези години мюсюлманите сами не проявиха смелост и инициативност да отворят отново затворените от тоталитарната власт храмове. Затова те не можеха

да отремонтират дълго запуснатите джамии. Така стоеше въпроса с джамията Хамза бей в Стара Загора. Отворили я за известно време за служене, но тъй като не са могли да намерят имам, който да служи, отново я затворили.. А държавата твърди, че тази джамия отдавна е закрита и за това в нея няма богослужение. Трябва да се помни и да се знае, че тези храмове са изградени единствено за богослужение в тях и в продължение на цялото им съществуване те са били поддържани, ремонтирани и опазвани от мюсюлманите. Българската държава е предоставила нотариални актове на тези джамии на настоятелствата им, а сега не признава документите, които сама е издала. Така че се налага държавните мъже отново да преразгледат положението на тези храмове и останалите вакъфски имоти.

Що се отнася до онези, които се опитват да попречат на учебно-възпитателната ни дейност, ще им кажа следното: По-голямата част от притесненията или почти всички в нашата страна се дължат на липсата на сериозно образование, по-специално – на религиозно образование в страната. Всички в България се оплакват от положението си, а трябва да се знае, че решението на тази безизходица ще дойде по пътя на религията. Следователно, тук става въпрос за възможно по-скорошното обръщане на обществото с лице към религията и колкото по-бързо се случи това, толкова по-бързо ще се постигне мир и благополучие в страната.

Тъй като в уводната част направих някои пояснения, въпросът ми не получи конкретност. Затова тук искам да се спрем по-специално на усилията и борбата, която водите за възстановяването на вакъфските имоти. С какви намерения пристъпихте към това дело и докъде стигнахме? Защо, според Вас, срещнахме упорита съпротива по отношение възстановяването на вакъфските имоти от страна на немюсюлманското население в някои райони на страната?

През 2003-а година в България бе публикуван нов Закон за вероизповеданията. Въз основа на него ни бе предоставен срок от 10 години за възстановяване на вакъфските имоти на всички религии. Този срок свършваше в края на 2012-а година. Ние нямахме кой знае какви възможности да предприемем нещо. Трябваше или да изоставим всички останали проблеми и да поведем борба за вакъфските имоти, или пък щяхме да загубим правата си, с което да привлечем върху себе си отговорността пред историята на този свят и отговорността пред Аллах в отвъдния. За съжаление, тогава не можехме да заведем дела за всичките ни одържавени вакъфски имоти. Една от причините беше липсата на финансови средства за водене на подобни дела. А и нещо много по-важно от това – били са унищожени нотариалните актове и други необходими за целта документи. Естествено, най-големият виновник за това е бил комунистическият режим. Редом с това обаче и някои немарливи джамийски настоятелства, съзнателно или не, не са опазили нотариалните актове на джамиите си.

Делата, които заведохме за възвръщането на вакъфските имоти, започнаха да безпокоят някои хора. Това, разбира се, има своите причини, но най-важното от тях е да не се признават правата на мюсюлманите и да продължава психологическия натиск върху тях. Естествено, тук не липсват и политически интереси. Както се видя, някои политически партии водеха предизборните си кампании пряко пред съдилищата.

Докато очаквахме справедливи решения от съдебните органи, видяхме и бяхме свидетели как те бяха принудени да работят под натиска на тълпите, ор-

Медресето в Кърджали

ганизирани от националистическите сили. Успяха ли съдебните власти да устоят на този натиск или не?

Няма да е справедливо да споменавам всички съдилища под един знаменател. В някои места, например съдът в Бургас, не обърна внимание на протестиращите и постъпи справедливо. Съдът в Пловдив също така издаде справедливо решение. Но, за голямо съжаление, мнозина от съдиите останаха под давлението на протестиращите и издадоха несправедливи решения.

Районните ни мюфтийства всяка година се стараят да организират курсове за изучаване на Коран-и Керим. Но се говори, че на някои места тези курсове преминават доста формално. Същевременно в провежданите национални състезания децата показват все по-видим успех. Какво мислите по този въпрос?

Целта от провеждането на курсовете за изучаване на Корана е младото поколение да получи религиозни познания, прекрасно поведение и приложението им в живота. От тази гледна точка курсовете не биха могли да протичат формално. На някои места може би не са били достатъчни дадените знания. Може да има и организационни причини. Но навярно главната и основна причина трябва да се търси в недостатъчната религиозна подготовка на водещите на тези курсове или изборът на неподходяща методика. В края на краищата резултати все пак се постигат. Нашата цел е да приучим децата ни и подрастващите поколения да свикнат да посещават джамиите и да изпълняват ибадетите си. Целта пък на националните състезания е да се поощряват децата и да послужат за пример на останалите деца, които не посещават курсовете.

При толкова динамични събития, някои наши районни мюфтии предпочетоха да останат пасивни и безмълвни. Каква е според Вас причината за това? Те избягват да се хващат за перото и да заявят открито и ясно своята позиция. Защо е така?

Нормално е всеки да си има свой начин на работа и действие. Някои от тях придават поголямо значение на наставленията и проповедите, а други предпочитат да достигнат до ума и сърцата на мюсюлманите като се възползват от технически средства. Нека не забравяме, че някои мюсюлмани все още изпитват безпокойство от следене на държавните органи. Така например, голяма част от подведените под отговорност от пазарджишкия съд са от персонала на мюфтийството. И, за съжаление, този съдебен процес все още не е приключил.

Вече повече от двайсет години имаме три средни духовни училища и един Висш ислямски институт, с които наистина се гордеем. След училището ни в Момчилград и шуменският Нюваб се сдоби с нова, съвременна сграда. Какво бихте казали за учебно-възпитателната работа в тези учебни заведения?

В тях положителните промени са видими. Така че през тази година нараснаха предпочитанията към нашите средни духовни училища. Естествено, всичко това може да бъде още на по-високо равнище и по-хубаво, има още какво да се желае в тази насока. Нека не забравяме, че развитието на учебните заведения е постоянен процес. Затова вместо в тях да стават резки промени, най-добре е да се набляга на постоянството.

Известно ни е, че изживяваме трудности при преподаването на вероучение в държавните училища. На какво, според Вас, се дължат тези трудности и как могат да се преодолеят?

Предметите, които се изучават в държавните училища имат голямо значение. По-горе заявих, че спасението на нашето общество от притесненията зависят от религиозното обу-

продължава на 9 стр.

ДЪЛЖИМ БЛАГОДАРНОСТ И ПРИЗНАТЕЛНОСТ
НА ПРЕДЦИТЕ НИ, КОИТО БЯХА ПРИМЕР ЗА НАС

Разговор с дългогодишния деятел на ислямската религия господин Басри ПЕХЛИВАН

Господин Пехливан, ще Ви помоля в началото на нашия разговор да се представите с няколко изречения на нашите читатели.

Роден съм през 1967-а година в с. Пашинци, Кърджалийско. Завършил съм Висшия ислямски институт и понастоящем се занимавам със социални дейности към Главно мюфтийство. Дейността ми в системата на Главно мюфтийство започна през 1990 година с назначаването ми като имам на джамията в Плевен. Същата година бях преназначен за имам на софийската джамия. През 1993 г. се върнах отново в Плевен като районен мюфтия. От 1999 до 2005 г. заемах длъжността заместник-главен мюфтия. От 2005 до 2009 г. изпълнявах длъжността председател на Висшия мюсюлмански съвет. Женен съм, имам дъщеря и син. Живея в София.

Господин Пехливан, може да се каже, че Вие се явявате в първите години на демокрацията като Аллахов дар и дълги години полагате усилия за оцеляването и развитието на мюсюлманската ни общност. Знае се, че в годините, в които Вие сте израснали, в училищата не се изучаваше вероучение. Откъде у Вас това чувство за вяра и служене на религията?

Благодаря за оценката, не съм убеден, че това ме ласкае, обаче се чувствам облагодетелстван с това, което ми е отредил Аллах - Елхамду лиллах. Нека Той да прецени най-добре! Що се отнася до въпроса, Вие също така ще признаете, че въпреки натиска и ограниченията на тоталитарната власт, нашите хора положиха неимоверни усилия за запазването и поддържането на религията и религиозните ни порядки и ибадети. Именно поради този факт, още от малък имах възможност да почувствам и да изпитам върху себе си благотворното влияние на религията ни и да заживея с нея. Колкото повече се увеличаваха забраните и натиска на официалните власти, толкова повече растеше стремежът в семействата по своеобразен начин да се съхранява културната и религиозна идентичност. Естествено, не можеха изцяло да ни забранят в домовете си да споменаваме Аллах, прочувствените разкази за Пейгамбера ни, да се говори за Корана, вярата, религията, харама и хеляла, за ислямския морал. Нима може да не се зараждат благи чувства в душите и прекрасни мисли в умовете в такава атмосфера - изпълнена с незаменими ценности и красоти, а те оставят трайни отпечатъци. Имам немалко колеги и приятели, които също са възпитани на религиозните порядки във време на ограничения. Нека Аллах да увеличи Своята благодат към тези, които допринесоха за възпитанието ни в религиозен дух.

Коран да чета научих от рахметлията моя дядо. Но никога не ми е минавало през

ума, че един ден мога да стана имам в някоя джамия, още по-малко да работя в системата на мюфтийството. Такава възможност при тогавашните условия не съществуваше. Но Аллах направи така, че когато тръгнах да взема виза за Турция, преживях автомобилна катастрофа край София, която стана повратна точка в моя живот и останах в България. Това стана причина и за коренната промяна в жизнения ми път.

В деня, в който ме изписаха от болницата, в софийската джамия видях новичък Коран и разбрах, че мога да взема подобен от Главното мюфтийство. Като днес си спомням как моментално изтичах до там. Тогавашният главен мюфтия Недим Генджев като разбра, че мога да чета Корана, настоятелно ми предложи да стана имам на плевенската джамия поради крайна нужда. След известно време аз приех тази изключително благородна длъжност, но съгласете се, че е било твърде амбициозно, едва ли не грешка от моя страна с такъв крехък житейски и професионален опит.

Дълги години служихте като имам в джамия, бяхте районен мюфтия, заемахте длъжността председател на Висшия мюсюлмански съвет. Изобщо израснахте постепенно, опознахте живота на мюсюлманите в нашата страна. Бихте ли казали до каква степен мюсюлманите у нас са останали под влиянието на атеизма?

Аллах да зачита моите и вашите желания и усилия да Му угодим. Несъмнено, в годините на войнстващия атеизъм, нашата мюсюлманска общност изживя тежки времена, понесе много лишения и болки, дълбоките рани все още не са зараснали напълно. За съжаление още не можем да се отърсим от въздействието на политиката на обезличаване, на асимилиране и деградиране. Струва ми се, че все не можем пълноценно да се възползваме от възможностите, които демокрацията ни предоставя. Не мога да скрия разочарованието си от това, че на фона на „модерния“ разпад на духовността, голяма част от населението ни не се интересува кой знае колко отблизо и сериозно от религията си. Четвърт век след началото на демократичните промени в страната е нелепо да се оправдаваме със забраните в миналото. Държа да напомня как някои от джамиите ни бяха заключени, а в други като не можехме да влезем през вратата, се промъквахме през прозорците. Дължим благодарност и признателност на всички, пожелали и съумяли да живеят според вярата си в ония мрачни времена, което потвърждава тяхната дълбока духовност. Моля Аллах да ни даде воля да продължаваме да живеем и да осмисляме своя живот със същия иман, дух и вълнение.

Всъщност и в наши дни не липсват кръгове, които се опитват да показват религията и всяко религиозно нещо като страшно. Живеем в свят, в който религиозните чувства се наскърбяват и обиждат. Ако не вземем присърце и не преразгледаме отношението си към вярата, морала и собствените ценности, то няма да можем да се отплатим нито на този, нито в отвъдния свят.

Особено силно е принизено и се е смалило влиянието на ислямската вяра в районите на Видин, Монтана, Плевен, Велико Търново и Ловеч и други места. Как трябва да се работи в тези райони, за да спечелим хората под крилото на вярата?

Със задоволство искам да

споделя, че професионалният си живот започнах като имам в плевенската джамия, там намерих своето призвание. След възстановяването на плевенското районно мюфтийство бях удостоен с честта да бъда първият районен мюфтия, това ме свързва и емоционално с този край - много Ви благодаря за този въпрос, който ми напомни за прекрасните хора, които ме подкрепяха. Най-голямата загуба на мюсюлманите в района, който се простира от полите на Коджабалкана до Дунава, е липсата на джамии, тъй като джамията е зовът на исляма. Те не само са места, където се кланя намаз, а според нашата култура са места, където мюсюлманите споделят своите радости и мъки в добри и не особено добри дни. Те имат голямо значение за запазването на нашата мюсюлманска и културна идентичност. Ако приемем, че джамиите събират разбитите сърца, тогава можем да разберем какви лишения е изтърпяло това население. Затова трябва да подкрепяме всяка идея да се изграждат джамии там, където е необходимо. Подкрепата към събратята, които поели длъжността да са имами и вазии в тези райони ще им внуши увереност в работата им. Не се съмнявам, че колеги с изявени качества на религиозни дейци могат да създадат много добри взаимоотношения в новата си среда и да се реализират успешно сред населението. Онези наши събратя, които провеждат своята религиозна дейност с тайнствено чувство за дълг, добре знаят, че е изключително важно да пристъпим с братски чувства към хората. Проводниците на благото послание за вярата и обичта, когато са искрени и последователни могат да се надяват, че Аллах ще им улесни работата.

Бих искал да обърна внимание на един друг съществен момент, който никак не е за подценяване. По мои наблюдения част от мюсюлманското население в района е повлияно от активната мисионерска дейност на определени църкви.

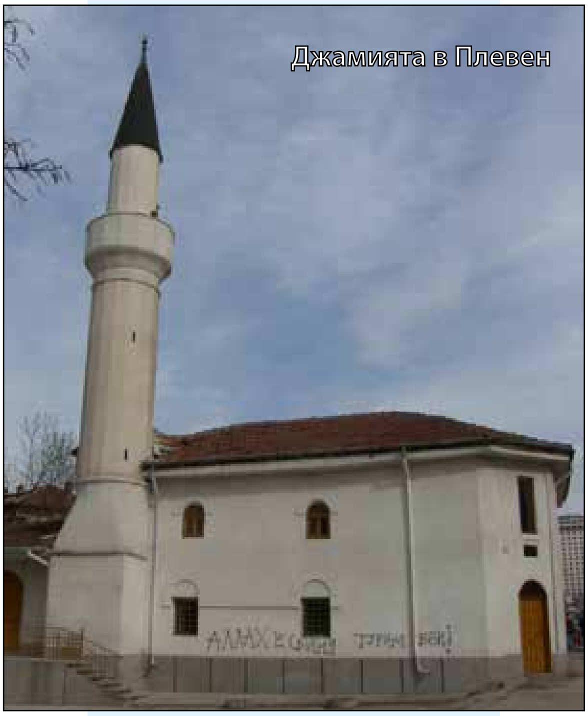
Джамията в Плевен

През последните години поведохме борба за възвръщането на вакъфските ни имоти. Успяваме ли в тези усилия и ако не – защо?

Темата е изключително наболяла и актуална. Проблемът с издирване и възстановяване на отнетите вакъфски имоти е основен приоритет в дейността на Главно мюфтийство от самото начало на демократичния период. Не мога да не отбележа, че този процес протече мъчително и с променлив успех поради различни причини. Нашите усилия, насочени за възстановяване на вакъфските имоти в рамките на закона, често биваха провалени поради несправедливи съдебни решения, спекулации и празни обещания. Голямо е неудовлетворението от тенденциозното отношение на някои отговорни институции. Делата, заведени за вакъфските имоти, разпродадени по времето на Генджев, приключиха или без последствия или в ущърб на изповеданието. А при други вакъфи като случая с медресето в Кърджали пропуснахме възможността да ги възстановим по административен път. Ще си позволя да изкажа едно основателно мнение, без да се впускам в подробности, че някои провали се дължат на съзнателни или несъзнателни пропуски, граничещи с престъпна небрежност - Аллах да запази нашата чувствителност по отношение на вакъфите! За сегашното състояние на нещата не бих могъл да кажа нещо, нямам пряко отношение. Колегите, заети с проблема казват, че работят сериозно в тази насока.

Факт е, че много се е спекулирало с нашите хора и ценности, а по-лошото е, че и сега се забелязват крайно негативни нагласи. Показателно е поведението на протестиращите в Карлово, Кюстендил и др. Със своите речи и плакати, всячески се опитаха да изопачат нашите справедливи искания, с присъствието и на известни политически фигури изместиха проблема в политически контекст. Дълбоко сме накърнени и ужасно изумени от случилото се. Жалко, че бяхме свидетели на такива действия, които нагнетяват напрежение. Всеки да прави

това, което му прилича. Като че ли по тези земи никога не е имало мюсюлмани и ние сега сме тръгнали да отнемем нещо, което никога не ни е принадлежало. А дали не е поредният опит да се създава усещането, че сме изпъдени в задния двор на живота. Съвършено нечестно е спрямо мюсюлманите и молитвените ни домове, а не допускам, че това е желанието на българската общественост. В края на краищата това са наши храмове. Рано или късно, хората с разум и човещина ще го разберат и в резултат на отговорното и справедливо отношение на институциите, справедливостта ще възтържествува.

Джамиите в Разград, Шумен и София се крепят на скелета. Джамията Ибрахим паша в Разград от средата на миналия век търпеливо чака да бъде реставрирана и отремонтирана. Състоянието на доста наши джамии е същото. Някои от тях като тези в Кюстендил и Самоков държавата ги е присвоила, други са на път да рухнат. Какво, според Вас, трябва да се направи, за да се поправи това?

Във въпроса тук се крие и отговора, че държавата ги е присвоила. В цивилизования свят властите правят невъзможното за съхранение и рекламиране на историческите си паметници, а в нашата страна сме свидетели на точно обратното, отчуждените ни джамии са обречени на разрушение, най-плачевно е състоянието на историческите ни джамии в градовете Кюстендил, Разград, Враца и Гоце Делчев. Чудим се защо у нас е така и изпитваме тягостно чувство от това абсурдно положение. Редица джамии-музеи, като тези в Самоков, Дупница, Стара Загора и други, би трябвало да бъдат отворени и за ибадет. Наложеният статут на национелен паметник на културата не е съобразен с основното им предназначение, това е позор за отговорните институции и неуважение към религиозните чувства на своите граждани. Ние настояваме при всички положения джамиите да функционират като молитвени храмове, да се зачита тяхната святост и в най-скоро време отговорните лица и инстанции на тази страна да покажат доблестта да отстранят пречките за разрешаване на случая.

По-рано нямахме училища, в които да се обучават религиозните ни кадри. Сега имаме три средни духовни училища и един Висш ислямски институт. Мисля, че те не пречат на никого. В тях се полагат усилия за подготовка на съвременни религиозни дейци. Мнозина от младежите, завършили тези училища продължават образованието си във висшите училища, учат и извън страната. Въпреки това обаче изпитваме затруднения при привличането на кандидати за тези училища. Как си го обяснявате?

Това трудно може да са обясни, но определено може да се говори по темата. Аз не съм просветен деятел, ще внимавам да не прекалявам в разсъжденията и възгледите си. Приветствам нашите събратя учителите в тези училища, сърдечно поздравявам и учащите се в тях. В наше време не можеше да се помисли за ислямски училища, дори в обикновените училища се ограничаваше възможността за получаване на образование поради привързаността към религията или поради името. Аллах благоволи да имаме тези огнища на просвещение, което е голямо щастие за нас. Иска ми се тези ценни придобивки да се оценят по достойнство. Нашите училища са извор на надеждите ни в бъдещето. Това са училища, в които обучението е на равнище, в тях се преподават освен религиозни, и естествени и социални науки. Новата сграда на училището в Момчилград промени облика на града, сега и шуменското училище НЮВВАБ се сдоби с чудесна сграда. Нека да им е честито! Предполагам че по-добрите съвременни условия ще се отразят на ка-

чеството на обучение в тях. По отношение на набиране на ученици мога да кажа, че това е характерно явление и проблем на почти всички училища в България. Знаем, че даже и университетите изпитват подобни трудности. Не трябва да забравяме, че пътят за постигане на едно стойностно общество минава през училищното образование.Силно се надявам да се разширят възможностите за професионална реализация на завършилите и да се подобрят условията на работа на религиозните деятели, а това от своя страна ще провокира интереса към училищата. Наложително е възстановяването на правото да могат да преподават вероучение в общообразователните училища в страната, никой няма право да гаси пламъка на надеждата в очите на младежта ни.

Тук искам особено да наблегна на един тревожен факт. Преподаването на вероучение и религиозна култура в държавните училища е недостатъчно. Необяснимо е защо в районите с турско население не се изучава ислямска религия. Каквато и да е причината, това явление няма обяснение, не е оправдано с нищо. Не споделям тезата за натоварване на учебния процес. Скъпи родители, майки и бащи, бих ви призовал да бъдем по-отзивчиви и бдителни за възпитанието на подрастващото поколение, те заслужават всичките ни грижи и внимание. Ако се налага вие инициирайте утвърждаване на практиката нашите деца да учат за достойнствата на вярата си в училищна обстановка, това неминуемо ще допринесе и за социалната им адаптация в бъдеще. Те трябва да могат да отстояват на предизвикателствата на времето, безжалостното нашествие на популярните култури още повече налага утвърждаването на собствените културни и морални ценности.

Твърди се, че през всяко десетилетие информационното натрупване в света се удвоява. Къде са нашите религиозни дейци и мюсюлманите при това шеметно развитие?

Тази констатация е радостна. За да установим къде се намира нашата общност по тези измерения, би трябвало да имаме представа как са нещата в рамките на България. Като се има предвид процента на нашите хора в университетите и научните учреждения, ще се види, че нещата не стоят добре за нас. Турско-мюсюлманската ни общност в това отношение силно бе повлияна от изселническите вълни. На всички ни е известно, че по време на изселванията заминаха много хора с интелектуален потенциал. Ние, мюсюлманите, придържайки се към кораничния призив «Чети!» трябва с още по-голямо усърдие и старание да работим, за да защитим и да получим достойно изявите си в обществото. С една дума трябва да получим онова, което ни се полага във века на науката и информацията и да дадем своя принос в тази област. Нека Аллах да ни просветли в тази насока!

Бидейки мюсюлманска общност, пред нас стоят редица проблеми, на които по никакъв начин не можем до намерим решения. Бихте ли посочили някои от тях и какви решения трябва да се вземат за преодоляването им?

Предвид длъжността, която заемам, не съм в положение да кажа какво трябва да се предприеме и да се прави, но щом ми давате тази възможност - ще се постарая. В разговора ни се спряхме върху някои от проблемите в тази насока. Ако трябва да обобщим, моята скромна препоръка ще бъде да положим максимални усилия за възстановяване и утвърждаване на собствените ни културни ценности и засилване на религиозното чувство в условията на глобализиращия се свят. Трябва да се вземат мерки, особено срещу онези влияния в областта на културната асимилация, да запълним празнотие, които предоставят почва за разпространяването на мисионерски дейности, насочени към нашите хора в определени райони. В краен случай аз не съм песимист в анализите си. Вярвам, че при целенасочена работа всички тези неща могат да бъдат решени. Работещите в системата на Главно мюфтийство, което е очите и ушите на мюсюлманската ни общност, и тези, които разбират и осъзнават нуждите и очакванията на тази общност, работейки самоотвержено и с чувство за дълг - иншааллах ще се справят добре. Всички, които са искрено загрижени за духовното и материално благополучие са длъжни да действат отговорно и последователно. Нищо не бива да спира нашия ентусиазъм, никакви извинения не могат да заместват успеха - Аллах да ни даде постоянство по този път, а ние сме уверени, че това е правият път!

От името на нашите читатели благодаря Ви за изчерпателните отговори.

Беше удоволствие за мен, аз Ви благодаря! Чудесен повод да разговарям със скъпите читатели на списанието. Изразявам моите почитания и поздрави. Нека се помолим на Аллах да ни придаде от Своята милост, да укрепи вярата ни и подкрепи нашите усилия в добротворството.

продължение от 3 стр.

КЪМ НОВИ ХОРИЗОНТИ, СЛЕД ЕДНА ДИНАМИЧНА ГОДИНА

Снимка от гражданския протест на населението на с. Корница срещу насилствената смяна на имената през 1973 год.

чение и възпитание. Всички, и особено политиците, трябва да са проникнати от тази истина. За съжаление, като много други неща и религиозното обучение в училищата се превърна в търговски сделки. Някои директори на училища, за да осигурят необходимия брой часове на свои приближени учители, вместо вероучение се спират на гимнастика или някакъв друг предмет. Казано накратко, нашето общество трябва да разбере важното значение на изучаването на вероучение в училищата и да направи всичко необходимо в тази насока.

С цел задоволяване на необходимостта от религиозна литература Главно мюфтийство разпространява ценни книги в тази област. Какво мислите за дейността в тази насока? Какво може още да се направи?

В това отношение има какво още да направи както Главното мюфтийство, така и всички мюсюлмани. По брой издадените от Главно мюфтийство заглавия не са малко. Но отсега нататък трябва да се подбират и да се издават още по-полезни за обществото книги. Казано с други думи - трябва да преминем към онази литература, свързана с хадисите, тефсира и ислямската мисъл. А онова, което се очаква от мюсюлманите е книгите да достигнат до своите читатели чрез четене и препоръки.

Не на последно място искам да Ви питам за онова, което писаха във в. 168 часа. Там се казваше, че в шуменски регион се загнездили радикални ислямисти, където подготвели войници за ислямската държава. Редом с тази явна лъжа се прокрадна и информацията, че в училище НЮВВАБ и Народно читалище «Назъм Хикмет» е направен обиск. Какво ще кажете по този въпрос?

За съжаление, подобни неща се случват днес в една страна членка на Европейския съюз, каквато е България. Всички знаят, че това са голословни клевети. За съжаление, не виждам някой друг, който да се противопостави на подобни неща. Освен всичко това, понеже тези неща се случиха преди изборите и имаха явно политическа цел, никой не посмя да им се противопостави.

В края на месец декември и началото на януари се навършват 30 години от началото на т.н. възродителен процес, явна форма на асимилационна политика, който бе подет тогава от тоталитарната държава. Напомняйки за този горчив спомен, който е изпълнен с много жестоки сцени, какво бихте казали на нашите мюсюлмани?

Според мен асимилационната политика в България не започва преди 30 години, а много по-рано. Само че през месеците декември и януари, когато бе подета кампанията за преименуване на турците от Кърджалийско и Делиормана, всички прозряха истинските цели на тази коварна политика. Така че тези дати са по-скоро на засилване на съпротивата срещу тази политика. Тези дати не трябва да се забравят, за да не се повтарят подобни явления, и естествено, ако смятаме, че с това е поставен край на подобни действия.

Господин главен мюфтия, благодаря Ви за изчерпателните отговори от името на нашите читатели. Желая Ви постоянство и усилия в благородната Ви дейност в името на мюсюлманската ни общност.

Благодаря и аз. Пожелавам на Вас и на читателите на спипсание МЮСЮЛМАНИ дълъг живот, крепко здраве и да се положат усилия, за да може списанието ни да достигне до още по-широк кръг читатели.

Доц. д-р Исмаил КАРАГЬОЗ

КОРАН КУРСОВЕТЕ са начало за образованието на мюсюлманина

Халил Ходжов
Началник отдел Иршад

Знанието за човека винаги е било и ще остане дар от Аллах. С него се отличава от другите творения, които не могат да го придобиват, с него той е похвален в Коран-и Керим като висшестоящото между тях.

Всекиму е известно, че първите слова в Свещената книга са айетите: ***„Чети [о, Мухаммед] в името на твоя Господар, Който сътвори. Сътвори човека от съсирек! Чети! Твоят Господар е Найщедрия. Онзи, Който научи чрез писалката. Научи човека на онова, което не е знаел.“*** (ел-Аляк, 1-5)

Можем ли да си представим какво е значението на тези айети, когато хората са загубили пътя на пейгамберите и потънали в заблуда, започнали да се покланят другиму и да се молят и искат от някой, който няма, от някой, който не може, вместо на Аллах Всемогъщия. Ако човек спи и трябва да го събудим, казваме му – стани, ако върви в погрешна посока, казваме – спри, а в случая Аллах Теаля е казал, казва сега и докрая на света – ЧЕТИ!

Този стремеж на мюсюлманина да чете и разбирането му на тази повеля го е накарало през вековете да чете, да съхранява и да предава знанието на идните поколения. Разбира се, самото четене е важно, а условията са второстепенни. Когато не може в стая, трябва да се чете на двора, когато не може в училище – в джамията, когато е забранено – тайно... Винаги е имало някой, който да обучава, а друг – да се учи. Коран курсовете, както днес ги наричаме, са продължение на вековната традиция за разпространението на знанието. Знанието дало на хората видни личности като имам Ебу Ханифе, имам Бухари, Ибн Сина, Саид Нурси и много други десетки хиляди учени, започнали обучението си в някой Коран курс – някога, някъде.

В Коран курсовете децата се научават на буквите, след което сричат, и така по-

степенно започват да четат гладко, както всяка друга азбука. Научават се да рецитират Корана в оригинал, така както е четен по времето на Мухаммед(с.а.с). Поради факта, че имамите са едни от най-познаващите исляма и Корана, обикновено тези курсове се водят от тях.

Програмите на Главно мюфтийство, разработени за летните Коран курсове, обхващат доста широк обем от теми. Освен четенето на Коран-и Керим в оригинал, учениците се запознават с вярата, в какво и как вярваме мюсюлманите, кои са доказателствата за това, ползата да си вярващ и вредата да си невярващ или заблуден. Също така децата се запознават с ибадетите - как да кланят петкратния си намаз, джума намаз, кога и как да държат оруч, зекят, хадж и още много други теми. Отделно място в програмата са заели поучителните примери и разкази от живота на Пратеника Мухаммед (с.а.с.), както и историята на другите пратеници преди това, като Адем, Нух, Ибрахим, Муса, Иса (а.с.).

Известно е, че общностите се отличават една от друга и това е изразено най-вече в поведението и реакциите им, когато са поставени в едни и същи условия. Това поведение на човека се обуславя от усещането му за чест, справедливост, допустимо и недопустимо, полезно и вредно, истина и лъжа. В зависимост от ценностите, на които човек държи, говорим за културата и принадлежността му към определена прослойка или група в обществото. Ислямът е религия, която е основата на културата и поведението, отличаваща се с морал, достойнство, справедливост, равенство и много други качества, поради което важно място в темите на Коран курсовете заема моралът и поведението. В това число е отношението на мюсюлманите едни към други, малки-големи, съпруг-съпруга, деца-родители, както и отношението ни към различните по вяра и убеждение, които произтичат от отношението им към Аллах Субханеху ве Теаля. Пример са думите на Расулюллах (с.а.с.), който казва: „Мюсюлманинът е брат на мюсюлманина, не го потиска, не го изоставя и не го унижава. Това е благочестивостта (таква), която е тук в сърцето... Достатъчно зло е извършил онзи, който гледа с презрение брата си по вяра. Мюсюлманинът е брат на мюсюлманина, неприкосновени са живота, собствеността и честта му.“ (Муслим)

В Коран курсовете се поставя основата, оттам е добре да започнем всички ние, мюсюлманите, осъзнали величието на нашата религия, да живеем и да градим живота си върху здрави устои, без да смесваме истината с лъжата и да заменяме брилянтите с въглени...

Хатидже ТИБЕР

МОЯТ ПЪРВИ ХИДЖАБ

Една от най-спорните и дискутирани теми относно исляма, това е хиджабът на мюсюлманката, и по-конкретно нейната кърпа или забрадка. Редица псевдозагрижени учени и „радетели“ за свободата на мюсюлманката се надпреварват да обясняват колко сме били потиснати и онеправдани, без да се замислят и най-малко за това, какво мислим ние, как се чувстваме и в крайна сметка, че ние имаме изконното право да решим как искаме да се обличаме.

Връщайки се назад в миналото, в далечната 1987 година, когато бях на крехките 15 години, един спомен не напуска съзнанието ми. Случка, която се оказа определяща бъдещето ми като мюсюлманка. Тогавашните години бяха белязани с гонения и насилие срещу обикновените мюсюлмани и върху тях се упражняваше всевъзможен натиск както физически, така и психически – на жените беше забранено да се качват с кърпи в автобусите, във влаковете, да влизат в болниците и всички обществени сгради. Тази забрана за носене на кърпи се разпространи и за местата, където имаше масово събиране на хора.

Едно такова място беше съборът в местността Юндола, който се провеждаше всяка година. Естествено, забраната за носене на кърпи важеше и тук. Бяха организирани специални хора, които да се „ погрижат” за спазване на реда и дисциплината.

Заедно с още три мои приятелки отидохме на събора към 9 часа сутринта. Всички бяхме със забрадки, въпреки че бяхме малки- още едно момиче беше на моята възраст, докато останалите две бяха 12 годишни. Когато започнахме да се разхождаме, срещу нас се изправиха трима солидни мъже, които на ръцете си носеха червени ленти с надпис „Отрядник”.

С доста остър тон единият от тях ни каза да спрем, след което ни попита откъде сме и защо сме сложили кърпи. Даже се възмути - толкова ли сме неграмотни, че не можем да прочетем какво изискват от нас. В първия момент се изплаших, все пак това бяха хора на властта, но веднага в сърцето си почувствах прилив на възмущение и гняв към тази очевидна несправедливост.Първоначалната ми реакция беше инстинктивно да хвана с ръка краищата на забрадката си, сякаш да я предпазя, защото знаех какво ще последва, а имен-

но насилственото ѝ сваляне от тези „мъже". След кратко мълчание, те ни наредиха да свалим доброволно кърпите си.

Ние с приятелките ми се спогледахме малко уплашено, но въпреки това не го направихме. Явно „отрядниците" прецениха, че аз като найголяма трябва да го направя първа. Подканиха ме да сваля доброволно кърпата или те насила ще я свалят. С детската си упоритост отказах. И тогава, този миг никога няма да го забравя - единият от мъжете посегна към главата ми и дръпна силно забрадката ми, която аз се опитвах да задържа. След тази „демонстрация" на сила, другите момичета се принудиха да свалят кърпите си...

Сцената се наблюдаваше от доста хора, но всеки се страхуваше да реагира и да ни защити. Това беше ужасен момент на унижение и погазване на човешкото ми достойнство. Очите ми бяха пълни със сълзи от безсилие и отчаяние, но се въздържах, не исках тези хора да видят, че са ме победили...След това целия ден се чувствах сякаш бяха отнели част от мен, отнели са ми идентичността и са ме превърнали в някой, който не искам да бъда.

Когато се прибрах вкъщи, майка ми вече беше разбрала за случилото се и виждайки пълните ми с неизплакани сълзи очи, опита да ме успокои, да не съжалявам за случилото се. Но вечерта, когато си легнах, очите ми бяха сухи, въпреки болката и обидата в сърцето ми. Тогава си обещах, че повече никога няма да позволя на някого да ми диктува каква да бъда, как да се обличам и какво да мисля. Детското ми сърце се изпълни с вяра, решителност и наивна смелост, която стана основа на по- нататъшното ми израстване като мюсюлманка.

Тази на пръв поглед незначителна случка ми беше урок и изгради у мен непоколебимост и мощ за отстояване на възгледите ми. Това ми даде сила няколко години след това да бъда на митинга в София и да искам връщане на името си, това ми помогне с упоритост да продължа образованието си в университета с кърпа и да постигна уважението на преподавателите и колегите ми, заради качествата ми като човек и най-вече като мюсюлманка.

Това ми даде воля да работя няколко години като учителка, пак с кърпа и да покажа, че тя не е причина един човек да изпълнява съвестно задълженията си. И вероятно пак заради кърпата бях съкратена, като ми намекнаха, че ако я сваля, ще ми бъде много по-лесно да си намеря нова работа..

Но аз вече бяха избрала своя път, и това е пътят ми към постигане на задоволството на моя Създател, а този път не предвижда компромиси с вярата ми, сърцето ми е спокойно, защото се доверявам на думите на Всевишния Аллах: ***„...За онзи, който се бои от Аллах, Той ще стори изход, и ще му даде препитание оттам, откъдето не е предполагал. И който се уповава на Аллах, Той му е достатъчен..."***

(ел-Таляк, 65:2-3)

ДА НЕ СЕ ЗАБРАВЯ, ЗА ДА НЕ СЕ ПОВТАРЯ!

Конкурс на сп. „Мюсюлмани" в категориите:

Текстова памет: Спомен, интервю, очерк, есе

Визуална памет: Фотографии и картини

Материалите може да изпращате
до 14 декември 2014 г.

на ***muslumani@grandmufti.bg***
или
София 1000, ул. „Братя Миладинови" № 27,
за сп. „Мюсюлмани"

ШУМЕНСКО СЕМЕЙСТВО ИНВЕСТИРА В ТАЛАНТА НА ДЕЦАТА СИ

Бах, Рахманинов, Моцарт, Панчо Владигеров. Това са само част от класиците, чиито произведения 10-годишните Хасан и Ибрахим Игнатови от Шумен претворяват на пиано. Талантът им смайва и професионални музиканти. Децата имат зад гърба си десетки национални и международни награди от различни конкурси, а тази година бяха забелязани и от фондация „Димитър Бербатов". „Безспорно имат прекрасен слух и са много трудолюбиви. Истината е, че само талант не стига, необходима е много, много работа", сподели тяхната учителка по музика и пиано г-жа Маринела Маринова от СОУ „Сава Доброплодни" в Шумен, която безвъзмездно с часове се е занимавала с близнаците Хасан и Ибрахим.

„Един от любимите ми композитори е Панчо Владигеров, той самият е израснал в Шумен. Свирили сме в неговата къща-музей в града. С „Рапсодия „Вардар" спечелихме публиката на международен конкурс в Истанбул, с нея извоювахме одобрението и симпатиите на фондацията на Димитър Бербатов" – разказва десетгодишният Ибрахим. С брат си се амбицират още повече, когато трябва да разучат по-трудна композиция.

Ибрахим и Хасан пазят всичките си награди, грамоти и отличия. Няма да забравят първия си приз – златни медали на Петия регионален конкурс „Децата на България пеят, танцуват, рисуват" и специалната награда на БНР – радио Шумен през април 2012 г. С „На Елиза" от Бетовен и „Турски марш" от Моцарт печелят първата награда на фестивала в Муратлъ, Турция. Започват да валят поканите за участия, но заедно с учителката си Маринела Маринова и родителите си избират най-подходящите конкурси, за да не се претоварват прекалено и да могат да ходят на училище.

Деветото издание на Международния конкурс „Франц Шуберт" от ноември миналата година в Русе също им носи награди. Международното жури с участието на изпълнители и педагози от Австрия и България под председателството на проф. Атанас Куртев ги отличава сред участници от седем страни – България, Румъния, Австрия, Полша, Украйна, Япония и Корея. В групата до 15 години Ибрахим печели първо място, а Хасан – четвърто. В категорията „Клавирни дуа" на братята е присъдено трето място. Специалната награда на конкурса е концерт във Виена за носителите на първи награди, който се осъществява със съдействието на Българския културен институт „Дом „Витгенщайн" – Виена. Като носител на първа награда през септември на Ибрахим му предстои пътуване до Виена и участие в концерт на лауреатите.

Баща им – Дениз, пръв открива таланта на децата си, като „случайно" оставя на видно място детско акордеонче, когато двамата били на 5 години. Малчуганите проявяват огромен интерес към инструмента и се оказва, че са много ритмични. Семейството на Дениз и Себиле решава да напусне делиорманското градче Каолиново, където живее по това време, за да даде по-добро образование на децата си.

Разпродават всичко и се местят в Шумен. Каките на Ибрахим и Хасан – шестнадесетгодишните близначки Нермин и Мерлин, също са много музикални. Те обожават народните песни и също участват във фестивали и конкурси. „Любими са ми родопските и странджанските песни. Докато ги пее човек, просто забравя всичко останало", разказва Нермин. „Естествено, заради ни баща ни. Той е гъдулар от шуменския ансамбъл и винаги ни е насочвал към музиката. От две години се занимаваме по-сериозно с българския фолклор, учим техники на изпълнение, стойка, позиция на гласа", споделя Мерлин. „В събота и неделя правим семейни концерти", смее се Мерлин. Дениз, Хасан и Ибрахим свирят, а момичетата пеят.

Сестрите обличат носии, слагат китки в косите, момчетата буквално се сливат с клавишите, а бащата като истински инициатор дирижира и сплотява, създава хармония с уменията си на гъдулката. Петимата са пели и свирили по сватби, на празници и фестивали.

Десетокласничките обаче не мислят, че музиката може да ги изхранва. Надяват се да следват медицина след две години. Всъщност баща им работи като фелдшер дълги години в спешната помощ в Каолиново, а майката Себиле е лаборант в „Каолин". Дениз е завършил „История и археология" в Шуменския университет. „Не обичам да стоя на едно място. Човек непрекъснато трябва да се самоусъвършенства и да се развива всестранно, опитвам се да обясня това на децата си – че с труд, много желание и себеотдаване може да се постигне много", отбелязва гордият татко.

„Прекрасно е да виждаш как децата израстват пред очите ти и се превръщат в прекрасни личности, полезни на обществото. Истината обаче е, че рядко ни подкрепят. Община Шумен отпусна на близнаците 2000 лв. за участието им в международен конкурс. Парите обаче бяха преведени на училището им и ние така и не ги видяхме. Нямахме средства и да отидем на конкурса", разказва Дениз. Въпреки това момчетата не се обезкуражават. Докато връстниците им играят на компютъра или ритат топка навън, те свирят по 3-4 часа на ден. Мерлин и Нермин също се трудят много, не само развиват музикалния си талант, но и залягат над учебниците по химия и биология, за да се представят успешно на кандидат-студентските изпити.

„Най-важното е да сме здрави, да сме сплотени и да се обичаме, всичко останало, което ни е необходимо, Господ по един или друг начин ни го дава и сме благодарни", казва в заключение Дениз.

Мира ВАЛЕНТИНОВА

Само слънцето стои над България?

Светлозара ЛАЗАРОВА

Често си мисля за пътя - за този, който извървяваме всеки ден до работа и за този, за който сме изпратени тук. Мисля си и за знаците от съдбата, за леките повеи на вятъра, които ни насочват в една или друга посока и за това, че е единственото важно нещо, в което трябва да се вслушваме са вътрешните ни гласове.

Попаднах на филм за пътя на песента „Излел е Делю Хайдутин». Наистина невероятна история за това, че ако човек е роден за нещо и е готов да го преследва, то нещата просто се случват. Валя Балканска, в чието изпълнение «Излел е Делю хайдутин» лети из космоса е родена в малко селце. При първото си излизане на сцена се плаши и се връща обратно зад кулисите, но учителят ѝ я хваща за ръка и излизат заедно на сцената. На 18-годишна възраст, тайно от родителите си отива на прослушване и я взимат в ансамбъл «Родопа». Така Валя става певица.

През 1988 година, след излъчването на американския филм «Космос» по БНТ тя първо разбира, че песента в нейно изпълнение звучи във филма, а после и че се рее в космоса.

Как се случва ли? Песента е част от плоча с български народни песни, която селекторите на златната плоча случайно откриват в музикален магазин в Ню Йорк. Самата плоча е записана от Мартин Кенинг, който през 1965 година чува Валя Балканска в Копривщица и решава, че трябва да запише песента. Макар и да е бил убеждаван, че друг трябва да я изпълни той решава, че ще звучи точно в нейно изпълнение. Песента е записана, а по-късно влиза в селекцията на две плочи с български народни песни. Когато се разбира, че българската песен е част от Златната плоча, която носи послание от цялата Земя, в България цари всенародна гордост. Има статии с гръмки заглавия, едно от които е «Само слънцето стои над България».

Умишлено пропуснах нещо много важно. По паспорт Валя Балканска се казва Фейме Кестебекова. Родена е в семейство с турско самосъзнание. На 18-годишна възраст хвърля забрадката и казва, че е българка, затова и отива тайно на прослушване, а от дома си е изпратена не с благословия, а с клетва. Няма българин, който да не знае коя е тя и да не се гордее с великия ѝ глас.

На 13-ти октомври 2014 год. в България набиха бременна жена, чийто мъж ѝ казва «обичам те» на английски. Тук няма да има фактология.

Днес се запознах с историята на две послания и на два свята. На този, който с надежда изпраща културното си наследство и позволява да бъде опознат и на този, който отказва. Отказва да приеме, че цветовете обагрят света ни, а различните нюанси ни обогатяват. Запознах се с една история и с една случка, след време и двете ще са фактически събития от миналото. Едното носещо надежда за контакт, а другото ... подклаждащо омраза.

Това е животът. Случки и история или случки, които се превръщат в история.

Мюсюлманите в САМОКОВ

Думичката „муслим“ означава човек, отдаден на Аллах, човек, който чрез преклонението си пред единствения, истински Творец е достигнал до спокойствието, хармонията, мира и щастието, от което има потребност всеки един от нас. А тези неща не можеш да ги намериш при някой, защото той има същите недостатъци като теб. Рано или късно на този човек ще му омръзне, ще се умори от твоите потребности, желания и проблеми. Аллах е Този, Който трябва да потърсиш, Този на който да се опреш, на Аллах няма да му омръзнеш, Той е твоя Създател. В днешно време много хора намират напътствието, а други, остават със закоравели сърца, които са затворени в броня.

Много хора приемат исляма. „Аллах напътва този, който пожелае и оставя в заблуда този, който пожелае“. (Коран) На много места хората разбират истината, че няма друг бог, освен Аллах и, че Мухаммед (с.а.с.) е Негов раб и Пратеник. Узнават в каква заблуда са живели и, че земният живот не е нищо повече от една кратка измамна наслада. Решават да тръгнат по правия път, пътят на тези, които са дарени с благодат.

За съжаление нещата в Самоков са доста различни. Сякаш хората са като зомбита, които следват измамните думи на пасторите в евангелските църкви. Тези християни са толкова заблудени, че си мислят, че ни превъзхождат с нещо, че те са избраната общност, точно както евреите. Подиграват ни се, че сме приели истината и сме избрали вярата с истината в нея. Чудя се дали ние, мюсюлманите в Самоков, имаме вина за това. Донякъде може би е така. В природата на човека е да вярва в нещо, да се уповава на някаква сила, която ще му помогне и откликне на потребностите му. За съжаление ние късно се сетихме за Всевишния, Който е Вседаряващия, Който ни дава всичко и без Него сме загубени. В началото си мислех, че хората са глупави, неграмотни, наивни и доверяващи се толкова бързо на този и онзи, но разбрах, че може би вината се крие и в нас. Защото ние, мюсюлманите, не можем да сме техен пример, който да се учат

и да разберат какво всъщност е исляма. Колкото и да се опитваме да представим светлината на истинския ислям няма да можем, докато не прочетем напътствието, за да се поучим. Ислямът не е това, което хората правят, а това, което трябва да вършат. Наш дълг е да им разказваме за истината, но преди да се опитваме да ги напътим, първо трябва да поработим със себе си, защото на нас се пада тази задача. Всяко нещо, с което се захванем, се изисква желание, труд, работа и най-вече искреност. Важно е човекът как ще започне и извърши своето дело. В името на кой ще го започне и от какво ще бъде амбициран, за да продължи без да се предава докато успее.

Всичко, с което се захванем, трябва да бъде в името на Аллах, да го правим в стремежа си да покажем истината на хората, да спечелим задоволството на Аллах и да не позволяваме незнаещите да разкрасяват лъжите си. Наш дълг е както за мюсюлманина така и за мюсюлманката да търсим и придобиваме знание. Не трябва да оставяме тези хора да служат на богове, които са глухи, неми, слепи и не могат да ги чуят и да им откликнат. Опитваме се да направим каквото можем, защото някой ден Аллах ще ни попита защо не сме предали знанието на незнаещите. Ние правим каквото ни е по силите, но Аллах не ще промени даден народ, докато той не пожелае. Въпреки враждебното им поведение към нас, ние проявяваме търпение, защото Аллах е с търпеливите.

А сега за мюсюлманите в Самоков. Слава на Аллах, Който стори да има и хора, които знаят какви са се родили - мюсюлмани по природа. Благодаря на Аллах, че сред нас има и такива, които могат да се нарекат мюсюлмани. Не само на думи, но искрени със сърцата и добри в делата. Може да сме малко, но има и такива, които въпреки малкия брой не губят вярата си в Аллах.

Всеки иска да спечели, но за да спечели, трябва не само на думи, но и с дела да се докаже, да покаже своята решителност и че не го е грижа само за него, но и за своя народ. С помощта на Аллах се надявам аз и тези, които сме получили напътствие, да помогнем на другите да започнат да мислят разумно, да разберат, че „Няма друг бог, освен Аллах и, че Мухаммед (с.а.с.) е Негов раб и Пратеник“, че „Няма сила и мощ, освен Аллах.“

Никой от нас не е познавал истински исляма. Старите ни прабаби и прадядовци може би, но за съжаление не можаха да стигнат до нас. Някога в Самоков е имало истински мюсюлмани, но това е било когато сме имали джамия. Именно

ХОДЖА СПАСЯВА ЦЪРКВА

28-годишният Яшар Мехмедов е един от най-младите мюсюлмански духовници в страната. Завършил е Мюсюлманската школа в Устина, Пловдивско и едва 20-годишен става ходжа в еленското село Константин. Младият духовник води проповедите си в импровизирана джамия в помещения на бившите складове за торове и химически препарати в центъра на селото. Занемарените и порутени преди това помещения сега са превърнати в красив молитвен дом.

Яшар ходжа е съвременен и модерно мислещ млад човек. Категоричен е, че религиите не трябва да разединяват, а да обединяват хората по света и да ги карат да се обичат. Дава за пример живота в родното си село. В Константин живеят християни и мюсюлмани. „Аз съм мюсюлманин, всичките ми комшии са християни. Уважавам техните празници и те нашите. Работим заедно, помагаме си. Бедните, гладните и безработните не се делят по цвят и по религия. Те еднакво страдат", обяснява ходжата. Когато научил, че на християнския храм в селото е необходим ремонт, Яшар ходжа и други мюсюлмани от селото съобщили на кмета, че искат да се включат в ремонтите и спасяването на божия храм. Кой с каквото може – с пари и с безвъзмезден труд. Самият ходжа не вижда нищо необичайно в това, че иска да спасява религиозния храм на друга вяра. „Кметът ми помага, защо и аз да не му върна жеста. Нали в крайна сметка затова сме хора, за да си помагаме", категоричен е той. Към джамията младият мъж е изградил и училище, в което преподава на децата Корана. Учебниците, по които преподава, му ги подарил преди време старият общински кмет на град Елена Сашо Топалов, който е християнин.

Яшар ходжа е категоричен, че в България няма радикален ислям и фанатици, които могат да предизвикат размирици. „Много се говори за имамите в Пазарджишко. Това, че те спазват по-стриктно каноните на исляма, не бива да се приема като нещо опасно. Въпрос на личен избор за всеки е дали жените ще са покрити, а мъжете с бради. Още повече че сега брадите са модерни в цял свят", обръща го на шега Яшар.

Макар и само 28-годишен, Яшар ходжа се ползва с уважението на местните хора. Дори децата, които се връщат от училище минават покрай него, смирено навели глави, и го поздравяват с „Добър ден, ходжа" по турски.

Дипломираният мюсюлмански духовник отправя и още един съвет към хората, изпаднали в трудно положение, независимо от коя религия са. И то е – да не ходят при самозвани ходжи, които правят и развалят магии. Според него това не са добри хора. „Истинската вяра във Всевишния, а не магиите помагат на човека. Вместо да си дават парите на шарлатани, нека хората да отправят една истинска и гореща молитва от сърце и душа. И Всевишния ще им помогне", съветва Яшар ходжа.

Иван ПЪРВАНОВ

тя е сплотявала и събирала хората в Дома на Аллах. Те изпълнявали намаза си, държали оруч, служели и били отдадени на Аллах. Обаче с нейното изчезване и със смъртта на старите, изчезнал и ислямът от нашия град. Хората постепенно се отдалечили от вярата и нямали къде да се събират, започнали да търсят места и богове, на които да служат.

Няма ги вече старите, които поучаваха и даваха мъдри съвети на младите, както и тези, които познаваха страха от Аллах, от Неговото наказание, като че ли забравиха, че някой ден ще бъдат съдени и за всяко дело ще се пита.

Не съм била родена тогава. Затова не знам много подробности. Но да кажа за днешните мюсюлмани. Ние получихме нашето напътствие от Аллах миналата година – 2013г., когато нашият обичан чичо и ходжа Асан - купи къща, която да се използва за месджид. Това наистина е прекрасно дело, благодарение на което част от хората се сетиха за Аллах, започнаха да посещават месджида, в който се изнесе и първата ни лекция от Мюмюн Бирали. Не помня точно каква беше темата, но тя успя да докосне сърцата на всички. От мюфтийството започнаха да изпращат хора всяка седмица, които да ни учат на религия и да ни запознаят с Аллах - Твореца на световете. Започнаха и летните Коран курсове, които ни помогнаха да се хванем здраво за въжето на Аллах.

По едно време се колебаех дали да приема исляма и дали да тръгна по този път, но благодарение на добрия ни учител, който проявяваше такова търпение, на което друг не би издържал и благодарение на знаменитите думи в шехадета, аз приех исляма и вече две години живея с Аллах и мисля, че с всеки ден се приближавам по-близо до Него. След около два месеца една от жените даде идеята да се събираме всеки ден в месджида, за да служим на Аллах, да изпълняваме намазите си там, да говорим за Аллах и различни теми, свързани с опознаването на религията ни. С това се заех аз. От близо година и половина вече всеки ден се събираме. И напредъка малко по-малко започва да се изявява. Безкрайно благодаря на Аллах, че ми отвори очите и ушите, че отключи сърцето ми за правия път, за да мога да помагам и призовавам към единствената вяра, която Аллах ще приеме и тя е исляма.

Когато днес видя месджида, сърцето ми започва да тупти силно, а лицето ми да сияе от радост. Това, което най-много ще ме зарадва в този свят е да имаме джамия, която ще бъде препълнена - иншаллах. Моля Всевишният Аллах да докосне сърцата на повече хора и броят им да се увеличава с всеки ден. Надявам се в Самоков мюсюлманите да се върнат, както са били преди и отново да обърнат към своята вяра. Аллах да приеме делата ни, живота ни и ибадетите ни, които са само заради Него.

Исмие ИСМАИЛОВА
Самоков

Допълнителен списък на мюсюлманските настоятелства, физически и юридически лица, направили дарение за Фонд „Ислямско образование” през 2014

РАЙОННО МЮФТИЙСТВО ШУМЕН

№	Населено място (МН) Община	Сума - лв.
1	Ясенково Венец	60
2	Тервел Хитрино	50
3	Загориче Каолиново	300
4	Габрица Венец	12
5	Царев брод Шумен	20
6	Методиево Върбица	105
7	Живково Хитрино	62
8	Стоян Михайловски	250
9	Каса за дарение Главно мюфтийство	134,15 лв. 10,5 тур. лири

РАЙОННО МЮФТИЙСТВО МОНТАНА

№	Населено място (МН) Община	Сума - лв.
10	Расово/общ. Медковец	10
11	гр.Враца област	50
12	гр.Оряхово община	40
13	гр.Бяла Слатина община	30
14	Алтимир/общ. Бяла Слатина	35
15	Попица/общ.Бяла Слатина	50
16	Търнава/общ.Бяла Слатина	35
17	Галиче/общ. Бяла Слатина	60
18	Остров/общ. Оряхово	10
19	Сеслановци / общ. Ряхово	10
20	Цветелина Стойкова	20
21	Неджати Али	40

РАЙОННО МЮФТИЙСТВО ТЪРГОВИЩЕ

№	Населено място (МН) Община	Сума - лв.
22	Търговище	620,64
23	Търновца	47,5
24	Макариополско	100
25	Добротица	60
26	Козица общ.Попово	400
27	Люблен общ.Опака	50
28	Кралево	250
29	Баячево общ. Търговище	130
30	Великденче общ. Омуртаг	105
31	Гагово общ.Попово	120
32	Ловец общ.Търговище	15
33	Трескавец общ. Антоново	150
34	Черковна	120
35	Веренци	20
36	Надарево	60
37	Козма общ. Омуртаг	50
38	Халил-Хаджъ Али оглу Стража	70
39	Мехмед Хаджъ Хюсеин Кралево	20
40	Мустафа Хасан Шабан Острец	20
41	Адем Мехмедов Мустафов Кралево	20
42	Фатме Феимова Търговище	20
43	Зелиха Феимова Търговище	20
44	Феим Алиев Бекиров Търговище	30
45	Зюлбие Ибрямова Конол	10
46	Хрюстем Хрюстемов Търговище	20
47	Мюжгян Хамдиева Хамдиева Търговище	50
48	Ерджан Шукриев Сюлеиманов Търговище	70
49	Басри Хюсеинов Халибрямов Търговище	24
50	Нежлет Търговище	20
51	Мустафа Федаил Търговище	20
52	Хабил Мустафов Шабанов Търговище	120
53	Рашид Йусуфов Якубов Търговище	20
54	Али Ереджебов Стража	30
55	Кемал Атмаса Търговище	20
56	Ахмед Мюлаим Търговище	50
57	Дженгиз Алаедин Търговище	20
58	Руец	52
59	Пластина	150
60	Красноселци	30
61	Кестеняво	200

РАЙОННО МЮФТИЙСТВО СИЛИСТРА

№	Населено място (МН) Община	Сума - лв.
62	с. Босна Ситово	100

РАЙОННО МЮФТИЙСТВО БЛАГОЕВГРАД

№	Населено място (МН) Община	Сума - лв.
63	Горно Дряново	41
64	Долно Дряново	70
65	Кочан	200
66	Кузюво	44
67	Благоевград	41

Общо лева **5383,29**